

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Exra postala
gátlás in num.
No. 224712/929.

Szerkesztőség
és kiadóhivatal:
Cinj, Str.
Baron L. Pop

10. Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
Havonta 110, negyedévre 320, fél-
évre 600, egészévre 1200 lej. Kül-
földre: Havonta 2, negyedévre 6,
félévre 12, egészévre 20 dollár. Hír-
levelek díjazásában szerint. Az „UJ
KELET” az ordélyi és bánági szla-
vok egységes politikai napilapja.
Cikkeink utánnyomását csak a for-
rás megjelölésével engedjük meg.

Ara 5 lej

Péntek, 1937. február 26.

5697. EV. ADAR 15. XX. ÉVF. 47. SZÁM

Rendet tud-e teremteni az át- szervezett kormány?

Az ellenzéki sajtó pesszimista a miniszterelnök nyilatkozatának megítélésében. A jobboldali sajtó azt hiszi, hogy a nemzeti parasztpártot kikapcsolták a kormányutódiából

CLUJ, február 25. A fővárosi sajtó olyan érdeklődéssel kíséri a Tatarescu kormány átszervezését, amelyet rendes körülmények között a kormányválságoknak szoktak szentelni. Messze vagyunk azonban a rendes körülményektől. A román politikának egyik rendkívüli szakaszához érkezünk, amikor politikus-manőverek mögül végül is ki kellett rakolni a tehetősebb kérdésekkel. Románia az egész világot keresztül-kasul szövő ideológiai háború érdekszférájában került és ennek a háborúnak egyik fázisát jelenti a kormány átszervezése. Nem emlékszünk még olyan esetre az új Románia történetében, hogy a kormánynak azért kellett átszerveznie magát, hogy az ország politikai és gazdasági rendszerét alapjaiban megtámadó belső mozgalom ellen védekezni tudjon. Amikor baloldali mozgalmak veszélyeztették a közrendet, mindig elegendők voltak a rendelkezésre álló törvényes eszközök. Most azonban a kormány, mielőtt a törvényes eszközökhöz nyúlt volna — hiszen ezt még a kormány átszervezése után két nappal sem tette — kénytelen volt két miniszter lemondatni és a kormányválságokra jellemző zajos keretek között átszervezni kereteit.

Fog-e sikerülni ilyen körülmények között a kormány rendcsinálási kísérlete? Már az első pillanatban nagyfokú szkepticizmus nyilatkozott meg ebben az irányban a román sajtó hasábjain. Egyedül a nemzeti parasztpárt volt az, mely a kormányátszervezés előzményeiből arra következtet, hogy a kormányzati ülésszakok végzetével nyitva van az út Mihalache számára a miniszterelnökség felé. Ez azonban korántsem azt jelenti, hogy a nemzeti parasztpárti sajtó egyben bizik is az átszervezett kormány rendcsinálásának sikerében.

Tegnap számunkban közöltük a Romania Noua cikkét, melyben a nemzeti parasztpárti Mariu-esportjának hangja hangzott meg és fejezi ki kételkedését afelől, hogy Tatarescu kormánya őszintén akarja az, amit mond. De legújabb számában már a Patria is bár mérsékelttől tónusban de kételkedve fogadja a kormány új programjának öszintességét.

A nemzeti parasztpárti hivatalos lap véleménye

„Ha „az átszervezés” bizonyos kérdésekben értékes megnyilatkozásokat is hozott, mint például az ország tradicionális külpolitikájához való ragaszkodás kifejezését, a belső rend kérdésében a helyzet semmit sem változott, mert Tatarescu tegnapi nyilatkozatait egyetlen lépés sem követte, mely meg erősítene azt a hitünket, hogy az átszervezés valóban hasznos és alkalmas lehet lehet a rend fenntartása szempontjából.

A Tatarescu-kormányt már egyszer átszervezték ugyanilyen ürüggyel augusztusban. Akkor éppugy, mint most, a miniszterelnök, elegendőnek tartotta nagyon szónokias nyilatkozatokat tenni a kormány formájának megváltoztatásának indoklásául, ugyancsak a „rend fenntartásának” hangoztatásával.

Öt hónap után Tatarescu ugyanilyen okokból a kormány átszervezésére kért és kapott engedélyt. Mit jelent ez? Hogy, ha a kormány nem tudott eleget tenni kötelezett. ségének az elmúlt öt hónap alatt, ez nem a kormány ösztönzésének, hanem a szervezésében rejlő kóros tünetek, a tekintély teljes hiányának következménye volt.”

A lap ezután kifejti, hogy Gabriel Marinescu kinevezését jelentőségtejesnek tartja. „De, hogy milyen óvatossággal kell kezelni az átszervezést, — folytatja a lap — úgy politikai, mint a rend fenntartására vonatkozó intenciók komolysága szempontjából, kiderül abból is, hogy a liberális többség jórésze is kellő óvatossággal viseltetik az „új formulával” szemben.

Miért marad Luca a kormány tagja

Ugyancsak a Patria közli azt is, hogy Sasu miniszter, aki az átszervezés következtében egyidőben látja el az igazságügyminisztérium és a földművelésügyi minisztérium teendőit, igazságügyminiszternek fog megmaradni, míg a földművelésügyi tárcát Luca volt belügyminiszter kapja meg.

Amennyiben ez igaznak bizonyul — írja a lap — meg is fogja erősíteni azokat a híreket, amelyek arra mutatnak rá, hogy az átszervezéssel szolgáló okok mögött nem hu-

zódott meg az őszinte akarat arra, hogy elégtétel adassék az országban a közélet zavargásaiért és arra, hogy legalább politikailag megbüntessék a bűnösöket.

A bucaresti demokrata sajtó örömmel üdvözlí azokat a jelszavakat, amelyeknek egyében a kormány átszervezése megtörtént. Ez a sajtó sem biztosítja teljes bizalmát a kormányt a program megvalósítása tekintetében. Jellemző erre az Adevurul hiadása, melyben rámutat arra, hogy a nemzeti parasztpárt nyíltan szembe helyezkedik a kormány további létének gondolatával. A kormány távozásra a legrövidebb időn belül szük séges, mert bármilyen rendfenntartási intézkedést is tenne ez a kormány, nem volna elegendő ereje és tekintélye. Ami az intézkedések foganatosítását illeti, a lap megállapítja, hogy a pártok várakozó álláspont-ra helyezkednek és várják, hogyan fogja ezeket az intézkedéseket a praktikus életbe átültetni a kormány. Ha ezeknek az intézkedéseknek eredményük lehet, a kormány a krízis végső lebonyolításáig bizonyos mértékű támogatásra számíthat az ellenzék részéről, ellenkező esetben azonban a kampány teljes erővel fog újra megindulni el- lene.

Az Universul a társadalmi harmóniáért

A jobboldali sajtó hangja sem kevésbé figyelemreméltó. Az Universul furcsa játékot üz a kormány átszervezése körüli problémákból. A lap, mely néhány nap óta újra féktelen hangú antiszemita propagandába kezdett, üdvözli azt a kísérletet, mely a szélsőséges mozgalom letörésére irányul. Hangsúlyozza, hogy csak morális erőben gazdag emberek hajthatnak végre olyan programot, amely a morális élet helyreállítására szolgál.

„A reális helyzet szempontjából vizsgálva a kedden végrehajtott átszervezés nem szolgál kellő elégtétellel a közvéleménynek, mert a Tatarescu-kormányt nem ez az első átszervezése, az ezt megelőzők pedig nem hozták magukkal azt, amit a közvélemény joggal várhatott volna, és pedig: a va-

lóban szükséges átszervezést, a kormányzati rendszer átszervezését.

„Az ország igazságos politikát vár, a törvényesség politikáját, tisztességesebb adminisztrációt és mindenekelőtt az összes társadalmi osztályok szükségleteit kielégítő reális és hozzáértő politikát. Ez a föld tudná meghozni igazi gyümölcseit: a bizalmat és harmóniát az ország összes fiai között.”

Ugyiszólván ennek a mondatnak a kedvéért kellett idéznünk az Universul véleményét. E mondat mellett ugyanis közvetlenül egy zsidó nevekből álló lista ékeskedik, ugyanannak a számnak első oldalán pedig két terjedelmes cikk is riadozik a zsidó vezedelemről. Hogy miként érti tehát a bizalmat és harmóniát az ország összes fiai között az Universul, az olyan rejtély marad, amelyet csak maga a lap cikkirója tudna megmagyarázni.

Figyelemreméltónak tartjuk ismertetni a Porunca Vremii cikkét is. A lap érthetően csak néhány sorban számol be arról, hogy a kormány rendet akar teremteni a szélsőségesek között. A lap, amint az a cenzuzott cikkből kivehető, luca volt belügyminiszter eltávolítását néhezményezi és többek között a következőket írja:

„Gabriel Marinescu tábornok kinevezésének egyik érdekessége, hogy a nemzeti parasztpárt ezzel kapcsolatban optimistának mutatkozik. A kinevezésnek nem lehet olyan jellege, mint amit Mihalache optimista nyilatkozatától meglepett nemzeti parasztpárti körök még tegnap ennek tulajdonítottak. Az új államtitkárnak megvan a maga jól meghatározott szerepe ebben az átszervezésben és úgy hisszük, hogy azzal a pozícióval, amelyet kijelöltek a számára, bizonyos, a jövőre is vonatkozó jelek merülnek fel és ezek nem tulságosan kedveznek annak a nemzeti parasztpárti tézisnek, hogy a jövő kormányának Ion Mihalache lesz az elnöke. Fentartjuk azt a meggyőződésünket, hogy a nemzeti parasztpárti kormány a kormányutódiás minden formájában lehetetlen. Ezért tartottuk szükségesnek kihangsúlyozni a helygvi államtitkárságnál történt kinevezés jelentőségét.

A kormány szervezéssel kapcsolatos legújabb eseményekről egyébként az alábbi tudósításaink számolnak be:

Folynak a kormány tárgyalásai

Bucuresti, február 25. Tegnap és ma számos rendfenntartási intézkedésről folyt megbeszélés Tatarescu miniszterelnök lakásán. Csütörtök délelőtt Gabriel Marinescu, Barca és Sergiu Dumitru tárgyaltak a miniszterelnökkel. Tanulmányozták az egyetemi rektoroknak azt a döntését, amely betilt minden politikai manifesztációt a főiskolán. Ezenfelül számos ideiglenes intézkedést hoztak, amelyeket azonnal életbe is fognak lép- tetni.

Dinu Bratianu ma délelőtt hosszabb eszmecsere-t folytatott Tatarescu miniszterelnökkel, majd Costinescu egészségügyi miniszter és Berceanu földművelésügyi államtitkár fogadta.

Politikai körökben nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy Petrescu Comnen berlini és Lugojeanu római követ felkereste Mihalachet, a nemzeti parasztpárt elnökét. A nemzeti parasztpárt egyébként ma választmányi ülést tartott, amelyen Mihalache tartott beszámolót a politikai helyzetéről. A vasarnapra lasiban tervezett nemzeti parasztpárti ülést, mint a Curentul értesül, mácius 7-re halasztották.

A vigalom napján

Irta: Dr. MAYER EDNER

I.

A zsidó történelem nem egyéb, mint a szenvedés állandósulása. Vannak helyenként lézagai is a szenvedés e folytatóságának, amikor aránylagos nyugalmat érzünk, itt-ott érezzük a jólét szerény lendületét is, amelyet azonban rendszerint a zsidógyűlölet s zsidóüldözések hullámai nyomon kísérnek. Érthető, ha Eszter könyve annyira népszerűvé vált a zsidók generációi között. A balga király és antiszemita kancellárja, a szépséges királyné és nagybátyja, aki keresztetzi Haman pogromterveit, olyan közel állanak a nép fantáziájához, mintha nagyapáinak esete lett volna. Ugyanez áll a bibliai alakokra, melyek a jelen és mult idő összefüggései és messiási reményei a jövőnek.

Es mert mindig is egy jobb jövőre gondolunk, nem tűnjük, hogy erősbödjön fölértünk a mult szomorúsága és a jelen fájdalom. A gettó-élet legszomorubb idejében is a purimi ünnepet vidáman töltötte a zsidó nép, bor és lakomák mellett és egymás megajándékozásával. Még ma is gyermek bosszussággal tombol a fiatalok a zsinagógában, amikor a gonosz Hámán nevét hallja a héber „megila” felolvasásakor.

II.

De nemcsak a purimi ünnepek során látjuk fiatalágunkat táncolni és odaadóan örülni. Bizonyára nem véletlen jelenség, hogy mindenfelé a világon különösen azonban, ahol tömegekben élnek a zsidók, otthonok alakulnak a zsidók társas összejövetelei céljából. Az utóbbi évek jelensége ez és nyilvánvaló, hogy nem szándékolt akarat és nem központból kiinduló propaganda irányította a dolgokat. Következmenye ez annak a lelki állapotnak, amelyben a kétségbeesést tulhangos örömmel kompenzálja az ember.

Ha cionista otthonainkban olykor kissé magasabbra lendül a jókedv, ha az ifjuság tánc mellett vigad, amikor látom, hogy ez a tánc olykor elhagyja konvencionális formáit és a fiatalok magukkal ragadják az öregeket is, egymás karját a vállakra téve és hangos énekkel hórát táncolnak — amely annyira kedvelt Erec Jiszráélben — felteszem magamban a kérdést: miért és mi fölött örülnek ezek?

A fiuk közül vannak, akik nem tudják, hová hajtsák le fejüket és a holnapi ebéd nehezen megoldható probléma számukra. Vannak leányok, akik este táncolnak és amikor hazamennek, a nyomornak és kétségbeesésnek olyan hajlékba érnek, melyről a jóltáplált polgári világnak fogalma sincs. És vannak megállapodott polgárok, akik együtt táncoltak a fiatalok körében, de amikor hazajönnek, nem tudnak a gondok miatt aludni. Amikor aztán hajnalban felkelnek, úgy érzik, hogy szembe kell nézniök a csöddel és az összeomlás minden formájával. Ha már meg is van egyseknek a száraz kenyerek és nem nyomorognak, még mindig nehéz követ hordanak a hátukon: gyermekeik jövőjének gondjait.

A leánya kitünő nevelésben részesült, meg van mindaz a tudonsága, ami boldoggá tehet egy férfit, kedves és házias és szerény, de honnan vegyék a férfit, aki képes kenyeret juttatni a családnak? A hozomány, még ha meg is van, nem tudja biztosítani a jövőt. A fiuknak sem jelenük, sem jövőjük. A szegény apa bizonytalanul látja gyermekei fejlődését. Nemcsak eladó lánya van, hanem fia is. Sikertült gyermek, tanult és pedig jól tanult, sok pénzbe került. Végzett jogász. Meny-nyi álmatlan éjszakái voltak a szülőknek,

BOSARAK, tücskök, poloskák, sváb-bogarak, legyek és mindenféle rovarok radikálisan kipusztíthatók!

EXTRA-KATOL

Japán rovarpor által legyőzött N. R. Salthusa București 1. Str. Şelari 7.

hogy sikeresen letegye az érettségit! Végre minden sziklát áthajózott és letette vizsgáit az egyetemen. Románul olyan jól beszél, mint bármelyik fajromán. És mi ő most? Jelölt egy fizetésnélküli gyakornoki állásra. Ezt sem kapja meg biztosan, mert nincs írásbeli. És ha mégis megkapja, akkor semmit sem tanulhat, hiszen a sivar irodában a főnök mindent egyedül intéz el. Ha végre mindenben átesik és a fiatalember valahol kicsiny szobát bérel, egy ház hátsó részében, egy másik kollégával és megnyitja „üggyévi irodáját” — vajjon mit csinál azután? Amit keres, kevés, hogy megéljen és sok, hogy meghaljon. Az élet elég olcsó és a fiatal generációt még kapcsolatok tartják fenn szülőkhöz, rokonokhoz és barátokhoz, akik nem engedik meghalni. De mi lesz ezután?

Ugyanez az eset a sok fiatal orvossal, a sok mérnökkel. A kézművesség sem az, ami volt egykor. Vannak gyárak, ahol három lej órábért fizetnek. A kis kereskedő boldogulásának kora is elmúlt. Igaz, a gazdasági krízis kihat mindenkire, legkegyetlenebbül azonban a ml abnormálisan rétegződött népközt. Ez a természetellenes rétegződés persze nem a mi bűnünk, hanem azoké, akik bennünket tesznek felelőssé az ő évezredes bűneikért.

III.

Sötét felhők tornyosulnak egünkön. Végzetesen a mi jelenünk és nem látjuk reményünket a közeljövőben. A dolgok mal állása szerint helyzetünk egyre rosszabbodik. Az örökkévaló nehéz megpróbáltatások elé állítja Izrael népet.

Ilyen és hasonló gondolatok hánykolódnak lelkemben, valahányszor látom cionista otthonainkban fellobogni a vidámságot ebben a szürke nyomorban. Mint a hóvirág, amely kikandikál a nagy fehérségből. De mégis úgy érzem, hogy a tavasz hirdetője ez a virág és talán a mi vidámságunk is hirdetője jobb időknek. Nem tudom megállapítani, mit jelent ez az öröm: védekezés-e borzalmas sorsunk ellen, vagy valóban érzi-e a fiatalság jobb idők közeledtét?

Purim napján, hagyományos szokás szerint örülnék a gyermekek. Kis lábacskaikkal topognak, amikor Hámán nevét említik és a kerepelő hangja elfojtja a bösz ember nevét. Zsidók ajándékokat küldenek egymásnak, édességeket és gyümölcsöt. Így láttam ezt ifjúságomban, így volt ez évezredek előtt. Minden évben purim a vigalom napja.

Örökös hasonlat purim napja. A feljutás és süllyedés példázata, a menekülés a halálból, a nagy kétségbeesésből. És hitet jelent. Hogy el fog mulni az éjszaka, melyre feltétlenül világosságnak kell következnie, ki kell jutni a sötétségből, a napvilágra.

Mi, zsidók, nemcsak évekre gondolunk nemcsak évtizedekre, sőt évszázadokra, hanem évezredekre, az örökkévalóságra. Innen van, hogy lelkünkben kitéphetetlenül él a remény arra, hogy mégis jobb idők fognak következni.

Minden elmúlik. A mai idők és a holnapok is talán a holnaputának kétségbeesése is. Hisszük, hogy az Ur nem fogja elfelejteni Izrael népet, bármennyire is úgy látszik, hogy megfélemezett rólunk.

Preservatív a legmegbízhatóbb orvos. Többször kintitette armay-éremmel. Legújabbban az 193701 számu amerikai Patentet nyerte.

Elöntéssel fenyegeti a Szajna Párizst

Aggasztóan emelkedik óráról-óra a Szajna szintje. Belgiumban is áradással fenyegetnek a megduzzadt folyók

PÁRIZS, február 25. (Rador.) A Szajna állandóan emelkedik és féltő, hogy a folyó szintje ma eléri a „riadó-vonalat. Szakadatlanul esik a főváros környékén. Újabb párizsi jelentés szerint illetékes körökben rámutatnak arra, hogy a Szajna emelkedése mind aggasztóbbá válik és a világkiállítás több csarnoka van fenyegetve. Több más folyó szintje is emelkedőben van, így a Loire, Rhöne, Marne fenyeget kiöntéssel.

A késő délutáni órákban érkezett hírek arról számolnak be, hogy a Szajna mind gyorsabban emelkedik. A folyam már komolyan kiöntéssel fenyeget. A világkiállítás területén felhalmozott árucikkeket eltávolítják. A hidak boltozata alatt már a hajók nem tudnak közlekedni. Attól lehet tartani, hogy a hajózást teljesen be kell szüntetni.

BRÜSSZEL, február 25. (Rador.) Belgiumban az esőzések folytán a folyók megdagadtak és áradásokkal fenyegetnek. Mönstól délre több gát beomlott, több, mint száz haz áll víz alatt. A közlekedés számos helyen megszakadt.

Algiri benschülöttek véres támadása a volt Tüzkeresztesek ellen

Kommunista szervezetek dolgoznak a benschülöttek között

Párizs, február 25. A francia társadalmi párt, az egykori Tüzkereszt-szövetségből alakult jobboldali mozgalom, most már az északafrikai francia gyarmatokon is megkezdte propagandáját.

Oránban és környékén a párt első fellépése és botránnyokra vezetett, mert kommunista ügynökök fellázították a benschülött lakosságot és rávették, hogy támadja meg a társadalmi párt gyülekezőhelyeit.

Orán mellett egy kisebb városkában mintegy háromszázfői benschülött tömeg megröghanta a társadalmi párt négy vezetőjét és késszurásokkal súlyosan megsebesítette őket. A megtámadott pártvezérek autóját felgyújtották. A társadalmi párt algiri vezetősége táviratot küldött a francia belügyminisztériumnak, amelyben erősen tiltakozik az algiri rendőrség magatartása ellen és azt állítja, hogy a rendőrök tétlenül nézték a kommunisták által fellázított benschülöttek garázdálkodását. Orán városában, ahol a francia társadalmi párt kedd este nagygyűlést hirdetett, rendkívül izgatott a hangulat és újabb véres összeütközésektől tartanak.

rét és késszurásokkal súlyosan megsebesítette őket. A megtámadott pártvezérek autóját felgyújtották. A társadalmi párt algiri vezetősége táviratot küldött a francia belügyminisztériumnak, amelyben erősen tiltakozik az algiri rendőrség magatartása ellen és azt állítja, hogy a rendőrök tétlenül nézték a kommunisták által fellázított benschülöttek garázdálkodását. Orán városában, ahol a francia társadalmi párt kedd este nagygyűlést hirdetett, rendkívül izgatott a hangulat és újabb véres összeütközésektől tartanak.

Select Mozo

Ma rendkívüli premier!

Rökk Marika

világhírű művész nő legújabb filmje:

A szív nem eladó

Műsoron kívül hangos hirdető!

Műsoron kívül hangos hirdető!

A rágalmazás „népi” kötelesség a harmadik birodalomban

A német hadseregnek nem lehet zsidó a tagja

Berlin, február 25. A birodalmi belügyminiszter és hadügyminiszter aláírásával rendelet jelent meg a honvédelmi törvény alapján. A rendelet tizedik szakasza a katonai és rendőri hatóságok kötelességévé teszi, hogy a hadköteleseket felvilágosítsák a „zsidó” fogalmáról. A hadkötelesség a következő nyilatkozatot kell aláírnia: „Alapos vizsgálat után nem tudok olyan körülményről, amely igazolná azt a feltevést, hogy zsidó vagyok. Pontosan felvilágosítottak a zsidók fogalmáról. Tudomásomra hozták, hogy azonnal elbocsátanak a birodalmi munkaszolgálatból és az aktív katonai szolgálat kötelességéből, ha ez a nyilatkozat valótlannak bizonyul.”

Ha a jelentkező aláírja ezt a nyilatkozatot, a hatóságok tudomásul veszik, hogy nem zsidó. Ha nem tesz ilyen nyilatkozatot, úgy köteles bemutatni szüleinek születési és házassági bizonyítványait, kétségek esetén pedig a nagyszülőkét is. Ugyanez vonatkozik arra az esetre is, ha más körülmények merülnek fel, amelyek kétséssé tehetik a jelentkező nyilatkozatának valódiságát. Mindaddig, amíg származása nem tisztázódott, a hadköteles nem léphet a hadsereg és a munkaszolgálat kötelességébe.

Nincs zsidó közbecsület

A „Juridische Wochenschrift”, a hivatalos német jogász-közlöny legutóbbi számában hangsúlyozza, hogy „a német lélek zsidótlansága radikális folyamat kell, hogy legyen”. Ha valakit az a szerencsétlenség ér, hogy apjának testvére vagy sa-

ját testvére, avagy más rokona zsidó nőt vesz feleségül, úgy meg kell szakítania minden kapcsolatot az illetővel. A zsidó vér — hangsúlyozza az „S. A.-Mann” — egyszer és mindenkorra véget vet a rokonságnak.

A „népi” kötelesség

A nemzeti szocialista párt egyik sejtvezetője fajgyalázásért feljelentett egy zsidót a kerületi rendőrfelügyelőségénél. A feljelentés által érintett árja nő rágalmazásért beperelte a buzgó náci és bebizonyította, hogy a szóbanforgó zsidó, akit „fajgyalázással” vádolt, régen meghalt már. A berlini bíróság háromnapos elzárásra ítélte a rágalmazó náci, aki azonban megfellebbezte az ítéletet és annak tárgyalására a napokban került sor az országos bíróság előtt. A fellebbviteli fórum nyolc hónapra emelte fel a büntetést. Az „Angriff”, a náci hivatalos lapja élesen támadja az ítéletet és hangsúlyozza, hogy a derék sejtvezető népi kötelességét teljesítette. A sejtvezető — írja a lap — nemzeti szocialista méltóság hordozója, vagyis mint ilyen hivatalos személyiség is, amit a bírónak szem előtt kellett volna tartaniok.

— Meghülésnél és náthánál, torokgyulladásnál és manudalobnál, idegfájdalmaknál és szagatásnál reggelenként egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz nagyon jót tesz, mert a gyomorbélcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti, azonkívül pedig jó emésztést és fokozott anyagcserét biztosít. Az orvosok ajánlják.

Munkás Mozgó

Pénteken, szombaton és vasárnap 3, 6 és 9 órákor:

I.

Az utolsó pétervári bál
Orosz társadalmi dráma. Fősz.: IVAN PERROVICI, CAMILLA HORN, HALMAY T.

II.

Az egész világ dalol, nevet és szeret
szovjetorosz vígjáték.

Fősz.: LEONIDA UTESSEFF, L. ORLOVA.

Mi történt Tibériásban?

Jeruzsálem, február 25. A Reuter rövid távirati híradása alapján jelentette az Uj Kelet, hogy pénteken súlyos zavargások voltak Tibériásban. Az arab-zsidó összeütközés körülményeiről az első jelentések azt a benyomást keltezték, mintha zsidó részről történt volna provokálás. Jeruzsálemi jelentés a következő részleteket közli a tibériási eseményekről:

Péntek reggel a mecsetekből kiözönlő arabok kövekkel dobálták meg a zsidó járókelőket, majd később megtámadtak egy autóbust, amelyben a revizionista ifjúság szervezetének, a Betárnak egyik csoportja Tel-Chajba utazott Trumpeldor sírjához. Az autóbust utasai klugrottak a gépkocsiból és az arab támadók közepére ugyancsak kövézzel feleltek. A két tábor között közelharcra került sor, melynek a rendőrség vetett véget több arab támadó őrizetbe vételével. Az összeütközés során egy zsidót késszurással sebesítettek meg és nyomban kórházba kellett őt szállítani. Egy másik zsidót 30 sebésítettek meg súlyosan. Összesen 30 arab és harminc zsidó sebesült meg. Miután a két szembenálló tábor elválasztották, az arab tömeg a rendőrség épületét támadta meg, ahol a foglyokat őrizték. A roham sikerrel járt és a letartóztatott arabokat kiszabadították. Négy rendőr súlyosan megsebesült. A rendőrség sortűzet adott a tömegre, melynek során egy arab megsebesült.

Péntek éjszaka a távoli dombokról lövöldöztek a terroristák a városra. Zsidó és arab vagyontokat rongáltak meg a lövöldözők. A rendőrség három arabot és három zsidót vett őrizetbe. Két arabot még szombaton bíróság elé állítottak és az egy ket két évre, a másikat egy évre ítélték. Egy zsidót, aki ugyancsak bíróság elé került, félévi elzárásra ítélték.

Szombaton újabb zavargások voltak Tibériásban. Egy zsidó autóbust közepre támadtak meg az arabok és három utas megsebesült. Válaszként erre a támadásra később a zsidók rohamoztak egy neuráni arabokkal telt autóbust. Egy arab súlyosan megsebesült. Három zsidót őrizetbe vették és bíróság elé állították. Kettőt közülük két évre, egyet egy évre ítélték.

A tibériási városi tanács hétfőn tartott ülésén elhatározta, hogy felhívást intéz a város arab és zsidó lakosságához, hogy szüntessék be a kölcsönös bojkottot és fogjanak össze a terrorisztikus kilengések megakadályozására. Jellemző, hogy a városi tanács négy arab-nacionalista tagjai is a határozati javaslat elfogadása mellett szavazott. A városi tanács ülésén, amelyen teljes számban vettek részt az arab és zsidó városatyák, Blackburne kerületi kormányzó is megjelent, aki kijelentette, hogy a kormány kemény eszközökkel fog elfojtani minden újabb rendbontási kísérletet. A rendőrség utasítást kapott arra, hogy összeütközések esetén nyomban a tömeg közé lépjen. A zsidó tanácskozások megállapították, hogy a rendőrség nem tette meg a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy a kilengéseket már a kezdetben elfojtsák.

A tibériási zsidó hitközség közleményt adott ki, amelyben cáfolja, hogy a zavargásokat a Betár tagjai idézték volna elő. A zsidó ellentámadás az arab támadás következménye volt.

PÉN
a
Az OS
Bécs, f
táborában
leto. Wik
donba ut
Neurath
kezett.
mozgalm
annyira
mint mo
ben szár
tárta.
Nemcs
nemzetk
koztaja
Wiener
irta: „A
szik, hog
a ponton
állt”. A
hog ne
hogy elk
A W
jának kö
lap meg
befolyásc
Az a fel
restaurác
a kérdés
akar-e a
legitimis
Hogy
los lapb
lékeztet
két, a
nyilatkoz
áista R
ról, —
csolatal
lepok ha
mussal e
fekete”
uj Auszt
ták zász
hoz köz
fehér-pir
mert má
nem talá
fehér-pir
A legi
seik és e
hez tart
domni, es
mushoz
rák lak
lett áll
nek a
Schusch
adat a l
galomól
keretek
het, s e
hát az e
Lehet-e
A legi
te hatá
galomban
jét. A p
Wiesner
meg kell
Hohenbe
ket intéz
tul az ir
választás
kommün
szakadás
Csak, ho
bak, sem
hetett vo
erős, ha
Az igaz
galom ké
szekcióra
fehér-pir
berg az
magyaroz
sége arra
zék. Ha
rök arra
ták ellen
kete moz
vöb pir
megmar
gét.
Altaláb
giumokat
front me
mozgalm
ják, hogy

A „sárga-feketék“ harca a „piros-fehér-pirosak“ ellen

Az osztrák legitimista mozgalom sorsdöntő órái. Mennyiben befolyásolja Neurath látogatása a Habsburg-restauráció kérdését?

Bécs, február 25. Az osztrák legitimisták táborában nagyon élénk mozgódás észlelhető. Wiesner, a legitimisták vezetője, Londonba utazott éppen abban az időben, amikor Neurath német külügyminiszter Bécsbe érkezett. A legitimisták átszervezik egész mozgalmukat. Soha még a legitimisták léte annyira aktuális nem volt Ausztriában, mint most. A kérdéssről igen érdekes cikket számol be a Le Moment bécsi munkatársa.

Nemcsak az osztrák, de a német, sőt a nemzetközi közvéleményt is élénken foglalkoztatja a legitimisták kérdése, amelyről a Wiener Zeitung a minap a következőket írta: „A monarchisták tévednek, ha azt hiszik, hogy a monarchiát folytatni lehet azon a ponton, amelyen a forradalom kitörésekor állt“. A lap felhívja a mozgalom vezetőit, hogy ne használják a „restauráció“ szót, hogy elkerüljenek minden félreértést.

A Wiener Zeitung Schuschnigg politikájának közvetlen szolgálatában áll és ezért a lap megállapításai lényegbe vágó módon befolyásolhatják az egész mozgalom jövőjét. Az a felhívás, hogy a párt ne használja a restauráció-megjelölést, egyes körökben azt a kérdést vetették fel, hogy ezzel nem akar-e a kormány hadat üzeni az egész legitimista mozgalomnak?

A sárga-feketék és a piros-fehér-pirosak

Hogy jobban megérthessük a félhivatalos lapban közölt szavak jelentőségét, emlékeztetünk kell a legutóbbi hetekben még két, a kormányhoz közelálló lapban megnyilatkozott hangokra. A keresztény szocialista Reichspostól és a Neugleichs Blattól, — amelyeknek igen közeliek a kapcsolatai a hivatalos sajtóirodákkal. Ezek a lapok hetek óta foglalkoznak a legitimizmussal és megállapították, hogy a „sárga-fekete“ mozgalom számára „nincs hely az új Ausztriában. (A sárga-fekete a legitimisták zászlószíne.) A restauráció, a kormányhoz közelálló lapok szerint csak a „piros-fehér-piros“ trikolór égisze alatt lehetséges, mert másképpen nem lenne életképes és nem találna társadalmi igazolásra. (A piros-fehér-piros az új Ausztria trikolója.)

A szívesen látott legitimizmus

A legitimista főnököket, akik régi nemesek és ez előtt a császári udvar környezetéhez tartoztak, nem lehet bolsevizmussal vádolni, csak azért, mert elutasítják a náci-mushoz való csatlakozást. Másfelől az osztrák lakosság érzésében a Habsburgok melletti áll és nagyon nehéz ennek az érzésnek a kultiválását számukra megtiltani. Schuschnigg számára tehát igen nehéz feladatot a legitimista dió feltörése. Olyan mozgalomról van szó, mely a polgári társadalmi keretek között mozog, annak oszlopa is lehet, s emellett nem nemzeti szocialista, tehát az osztrák függetlenségnek is záloga. Lehet-e egy ilyen mozgalmat betiltani?

A mozgalom ellentétei

A legitimisták táborában azonnal érezhető hatását a kormány magatartása. A mozgalomban kétféle irányzat ütötte fel a fejét. A politikai irányítás Friedrich von Wiesner kezében maradt, de nemrégiben meg kellett osztani az irányítást Max von Hohenberggel, aki az adminisztratív ügyeket intézi. Szükszavu kommuniké adta tudtul az irányításnak ilyen módon való kettéválasztását. Nehezen lehet kiolvasni ebből a kommunikéből, hogy tulajdonképpen mely szakadással van szó a legitimisták között. Csak, hogy az ellentétek sokkal súlyosabbak, semmint egy kommunikével leplezni lehetett volna. Egy mozgalom csak akkor erős, ha irányítása is egységes.

Az igazi magyarázat egészen más. A mozgalom két részre szakadt: a sárga-fekete szekcióra, amelyet Wiesner vezet és piros-fehér-piros mozgalomra, amelynek Hohenberg az irányítója. A szakadásnak érdekes magyarázata van. A kormánynak volt szüksége arra, hogy ez a változás bekövetkezzék. Ha a kormányt német nacionalista körök arra kényszerítették, hogy a legitimisták ellen fellépjen, a radikálisabb sárga-fekete mozgalmat szüntetné be, a megalkuvóbb piros-fehér-piros pedig továbbra is megmaradhatna és folytathatná tevékenységét.

Általában a legitimizmus mindig privilégiumokat élvezett Ausztriában. A hazafias front mellett az egyetlen elismert politikai mozgalom volt. Politikai körökben jól tudják, hogy a kormány továbbra is szívesen

biztosítaná a mozgalomnak ezeket az előnyöket, de lehetséges, bizonyos nyomásokra kénytelen lesz megcsorbítani az eddigi jogokat.

Wiesner eredménytelen római útja

Ez magyarázza meg, hogy miért utazott Wiesner legutóbb Rómába. Wiesner egyike a legkiválóbb osztrák diplomatáknak. Római útja kétségtelenül a legitimizmusra való néhez idővel van összefüggésben. Wiesner valószínűleg azért utazott Rómába, mert remélte, hogy Mussolinivel való megbeszélése szükségtelemre teszi a további utazásokat, melyeknek célja a legitimizmus helyzetét nemzetközileg is tisztázni. A római ut azonban csalódást hozott a legitimisták.

Balaklava ???

nak. Mussolini teljesen megvan elégedve Ausztria jelenlegi politikai helyzetével, úgy bel, mint külpolitikai szempontból.

Ezért kellett Wiesnernek Londonba utaznia. A legitimista mozgalom most új barátokat akar szerezni magának az európai politikában.

Mit akar Ottó?

Most már felmerülhet az a kérdés is, hogy a fiatal „császár“ milyen helyzetet foglal el a pillanatban. A fiatal Ottó szorgalmas és dolgos ember. Meggyőződéses

tradicionalista. Sphasem lesz hajlandó kalandokba bocsátkozni. Bámulja Schuschniggot és mindent, amit megvalósított. Nagyon jól tudja, hogy Ausztriában nem lehet most önkény-uralmat bevezetni, de másra gondol: a liberális fejlődés előfeltételeit megteremtetni Ausztriában, annak megfelelő garanciája mellett, hogy az Anschluss nem fog megtörténni.

1936 július 11-ike óta a legitimizmus komoly realitása vált a német terjeszkedéstől veszélyeztetett Ausztriában. Természetes is, hogy Nagymérszág barátai élet-harcot folytatnak a legitimisták ellen. Neurath minapi látogatása is kétségkívül befolyásolni fogja a legitimista mozgalom kialakulását. De milyen lesz ez a befolyás? Tartós lesz-e? Mélyreható lesz-e?

A közeljövő meg fogja adni a választ ezekre a kérdésekre is. D. F.

Balaklava ???

Visszaélések az állami pénzverdeben

BUCURESTI, február 25. Az állami pénzverdeben Lazeanu miniszteri vezértitkár váratlanul vizsgálatot tartott és e vizsgálat alkalmával nagyrányu szabálytalanságoknak jött a nyomára. A vezértitkár megállapította, hogy a pénzverde minden hivatalos engedély nélkül megváltoztatta ama szerződésnek a feltételeit, amelyek szerint az illető vállalkozónak nyersanyagot, illetve nikelt kellett volna szállítani a pénzverdeknek az új 100 lejesek verése céljából. Tíz vagon nikkel szállítását kifogásolta a vezértitkár és ugyancsak négy vagon nikkelnek árlejítés nélkül való megvételét. A vizsgálat alkalmával kiderült, hogy a leszállított nikkel minőségileg sokkal silányabb annál, mint amilyent a szerződés előírt. Ennek ellenére az átvételi jegyzőkönyvben ez a silány minőségű nikkel úgy szerepelt, mintha elsőosztályú minőségű lett volna. A vizsgálatról Lazeanu részletes jegyzőkönyvet vett fel és ezt Cancicov pénzügyminiszter elé terjeszti.

A francia kincstár különös flotta-programja

Kiemelik Napoleon Abukírnál elsüllyedt flottáját és Sulla műkincsekkel zsufolt gályáját

Párizs, február 25. Nemrégiben beszámoltunk a Bourbonok kincseivel elsüllyedt „Télémaque“ nevű hajó kiemeléséről. Ezt a jelentést most ki kell egészíteni, mert a francia kormány, jobban mondva a francia kincstár és az admirálisok összeült képviselői valóságos flottaprogramot dolgoztak ki, hogy visszaszerezzék a tengertől az elnyelt kincseket.

Ez a különös flottaprogram — először az emberiség történetében — nem fog senki életébe se kerülni s ha ugyan pénzbefektetéssel is jár, de sokszorosan vissza fogja téríteni siker esetén a beléje fektetett tőkét.

A lovagrend kincse

Mindenekelőtt leltárba vették a világháború alatt elsüllyedt rengeteg hajó nevét, el süllyedési helyét, tartalmát (a legtöbb esetben felbecsülhetetlen értékű fém-nyersanyagokkal, aranszállítmányokkal süllyedtek el ezek a hajók, feltámaszthatatlan emberáldozatokról nem is beszélve) s most szakemberek tanulmányozzák a kiemelési munkálatok lehetőségét. De a régmúlt háboruk pusztításai is bekerültek ebbe a fantasztikus leltárba. S így például megállapították, hogy a nagy Nelson admirális legszébb hőstetteket Abukírnál elsüllyesztett francia flotta, Napoleon hullámsírba vesztett világhatalmi reménysége, még ma is hozzáférhető állapotban van.

Történetileg megállapított tény, hogy e tragikus francia hajóhad öt hajója szállította a Máltai Lovagrend mesés értékű kincstárát, ami az egyébként diadalmas egyiptomi hadjárat során kerültek a világverő korzikai hadvezér kezére. Az öt kincshajót a

jövendőbeli császár óvatosan összeláncolta s így azok együtt semmisültek meg Lady Hamilton legendás kedvesének gyilkos ágyutüzében.

Az elsüllyedt flotta alig 20 méteres, hozzáférhető mélységben fekszik s csak azért most kezdenek foglalkozni a kiemelési gondolatával az illetékes hatóságok, mert végre kétségbevonhatatlan módon állapították meg a kutatások, hogy a máltai kincs az öt összeláncolt hajó belsejében hever. A fehérkeresztes lovagok tengerbevesztett vagyona mesés értékű. Az egyiptomi háború után Napoleon kezébe került a Rend egész arany-és ezüsttedény készlete s annyi nyers aranyrud, amennyi, felületes becslés szerint is, elég egy kisebb ország pénzének fedezetére. Sőt: a kiemelendő hajók ágyui is oly nagyértékű és mennyiségű bronzot tartalmaznak, hogy a kiemelési munkálatok sikerre mindenképp biztosítottak látszik.

Bonaperte hajóhadának több, mint száz-harminc év előtti pusztulása valóságos modern, friss esemény ahhoz a 2000 év előtti tengeri drámához képest, amelynek tuniszi öbölben megtalált áldozata most szintén a francia kincsvadászok gazdag terítékére került. Ezt a római korban elsüllyedt, valószínűleg Sulla által Afrikába küldött, felbecsülhetetlen értékű latin és görög műkincsekkel zsufolt hajót 1907-ben fedezték fel tuniszi szivacshalászok.

Márványszobor a víz alatt

Őseik módjára primitív egyszerűséggel, meztelenül víz alá bukó, szívós tüdőjű emberek ezek a szivacshalászok, akik egy nap lelkendezve jelentették a tuniszi francia ha-

tóságoknak, hogy közel a parthoz, egy veszélyes áramlatai miatt elég ritkán felkereshető helyen valami nagy, homokkal, tengeri növényekkel félig eltemetett hajót láttak, amelynek felhasított belsejéből rengeteg szép márvány szobor csillogott elő.

Legközelebbi szerencsés leszállásuk után több ilyen szobrot hoztak hoztak fel az emberek s akkor megállapították a régészek, hogy a régi hajó az antik világ legszebb műkincseit szállította utolsó útján. Így például napvilágra s a tuniszi muzeumba került Praxiteles egy leirhatatlanul kecses Erosz-szobrocskája, egy ismeretlen, zseniális mester remek Aphrodite-ja, meg több olyan ötvösmunka, melyekhez hasonlót még a párizsi Louvre-ban és a római, hihetetlenül gazdag muzeumokban is nehéz találni.

Minthogy a tengerből veszélyes áramlatai miatt esztendőnkint csak egyszer-kétszer dolgozhattak a buvárok s közben bekövetkezett 1914, amikor is az emberek inkább friss hajók elsüllyesztésével, mint a régiek kiemelésével foglalkoztak, Sulla tengerfenékre süllyedt muzeuma még egyszer elsüllyedt a bürokrácia s a feledés hínárában...

Persze, a mostani, fentebb vázolt „flotta-program“ során a tuniszi öböl nagy kincse is sorra kerül. Csak hogy most már a régi, bekötött száju, vastüdejű szivacshalászok helyett modernül felszerelt európai buvárok fogják kikutatni a kétezeréves roncsot, feltorni a fővényt s tudományos alaposággal még a hajó faalkatrészeit is felszínre hozzák.

Megbízható becslések szerint a Louvre-ban egész sor termet fognak megtölteni a megmentendő műkincsek, a halhatatlan mósolyu márványistenek, amiket nem öregített meg a hosszú tengeri álmom, e világokat romboló, kegyetlen két évezred alatt.

— Az olaszok agyonlőtték Deszta raszt, Rómából jelentik: A Havas szerint Deszta raszt, aki a népus távozása óta Abessziniában az olaszok legnagyobb ellensége volt, meghalt. A herceg benszüllött csapatával harcra keveredett az olaszokkal a Nagy Tavak vidékén és az ütközetben elesett. Ujabb jelentés szerint Deszta raszt harc közben fogták el és agyonlőtték.

A Zsidó Nemzeti Szövetség cluji helyicsoportja

február 21-én, szombaton este 10 órai kezdettel, az U Klub volt helyiségében Str. Memo. randului 1. szám, emelet

táncos purimi

dirndli-estet

rendez. Kitünő büffé! Amerikai árverés! Dirndli-verseny, díjakkal.

A zenét elsőrangú tánczenekar szolgáltatja.

Minden zsidónak ott kell lenni!!

KÖZGAZDASÁG

Beszerzési szövetkezetbe tömörülnek a romániai bőrgyárak

Erdélyes akciót indítanak a nyersbőr-árak letörésére

A nagyobb bőrgyárak Bucurestiben értekezletet tartottak. Az értekezlet elhatározta, hogy a készbőr-árak kényszerű emelésének elkerülése végett a nyersbőr-árak letörésére közös akciót indítanak. Megállapította az értekezlet, hogy az utóbbi időben a nyersbőr-árak cca 80 százalékkal emelkedtek. Az áremelkedés egyrészt annak tulajdonítható, hogy míg normális években 100-150 vagon külföldi nyersbőrt importáltak, most ezen import teljesen megszűnt, más részről pedig mintegy 100 millió lej értékű bőr és cipőárut ex-

portáltak Románia az utóbbi évben részben Oroszországba, részben Angliába és Palesztinába. A gyárak elhatározták, hogy a hatóságok közbenjárását fogják kérni a mérsékosok által kért nyersbőr-árak maximalására, a beszerzést közösen fogják intézni és evégett szövetkezetbe tömörülnek, mely szövetkezet a következő gyárak nyersbőrrelátását fogja végezni: Derma, Mociornita, Fildermann, Talpa, Monopól, Tabacarie Nationala és Grigore Alexandrescu.

A kormány megállapította a pamutfonalak, pamutszövetek és a kávé új fogyasztási illetékeit

Bucuresti, február 25. (Az Uj Kelet tud.) A kormány gazdasági bizottsága tegnap este összeült Incullet elnökletével. Az ülésen Valer Pop, Franasovici, Berceanu, Negura és Marian miniszterek vettek részt. Miután a bizottság tagjai tudomásul vették az Ausztriával folytatott tárgyalások eredményét, illetve félbeszakítását, mert az osztrák megbízottak újabb utasítások végett hazatarttak, a bizottság áttért a napirendre. Az Angliával és Egyesült Államokkal kötött kompenzációs szerződések ügyében végleges határozatot a legközelebbi alkalommal hoznak. A pénzügyminiszter javaslatára a bizottság új il-

leteket vetett ki az importált gyapotra. Ezt az illetéket szövetek után is fizetni fogják, de nem egységesen, mint a fonalak esetében, hanem kilogrammonként 10-20 lej között fog változni. Az államnak ebből az új illetékből cca 330 millió évi jövedelme lesz. A falusi gyapotfonalat nem adóztatják meg, de igyekezni fognak bizonyos kvótát megállapítani, hogy azon felül a gyárak által használt gyapot után is illeték fizetessék. A rizs és sörösvügek megadóztatásáról lemondott a bizottság, viszont fogyasztási illetéket vetett ki az importált kávéra. Ez kilonként 30-40 lej lesz.

Adaptások

CFR vezérigazgatósága, Bucuresti: Március 24-én különféle bőrök beszerzése.
Közlekedésügyi minisztérium, Bucuresti: Március 6-án a Brasov-Crisbav 26½ kilométeres utvonali autbuszforgalmának koncesszionálása négy évre.
Craiovai garnizon: Március 16-án az I. hadtest területén levő textil- és bőrhulladék eladása.
Serviciul Maritim Român: Március 23-án 6000 tonna angol szén beszerzése.
CFR vezérigazgatósága, Bucuresti: Április 10-én 5000 tonna cseozot beszerzése.
Közlekedésügyi minisztérium, Bucuresti: Március 16-án a Băile Herculane és a Băile Oca Sibiu állami szállóinak bérbeadása öt évre.
Kikötők Autonóm Igazgatósága, Bucuresti: Március 13-án 19.000 kg. cinkfehér és 23 ezer kg. ólomminium beszerzése. Ugyancsak

a kikötők autonóm igazgatóságánál március 12-én áreljéts 34.000 kg. főtt lenolaj beszerzése.
Sighisoiari erdőigazgatóság: Március 5-én 1003 szál tölgyfa eladása Cisanăle község határából. Óvadék 17.000 lej. Kikiáltási ára 335.761 lej.
Cluj erdőigazgatóság: Március 4-én 1072 szál bükkfa eladása maramuresmegyei erdőségből. Ugyanezen a napon áreljéts turdamegyei 23 hektár erdőség faanyagának eladására.
Aradi erdőigazgatóság: Március 17-én 147.24 hektár területű bihormegyei erdőség faanyagának eladása. Óvadék 55.000 lej.
Brasov városa: Március 20-án 30.000 köbméter fenyőrönk, 8000 köbméter bükk- és 160.000 köbméter bükk- és fenyőfa vágása. Előirányzat 4.752.000 lej. Ugyanezen a napon 30.000 köbméter fenyőrönk, 8000 köbméter bükk- és 160.000 köbméter bükk- és fenyőtűzifa eladása. Kikiáltási ár 65 lej, 26 lej és 12 lej köbméterenként, a vágási költségen kívül.
Vatra-Dornei község: Március 1-én 98.88 20.000 köbméternek eladása.

Majrovits Méir Jehuda

„Hazatérés”

Regény

Önnök nincs ideje hosszas elméleti tanulmányokra, de ezen lebillencsöl, érdekes regény olvasása közben megismerheti a zsidóság lelki és fizikai gátlóját, az asszimiláció hiu ábrándját, a proféták szociális etikáját, a chaszidizmus szellemét s az egész zsidó problematikát.

Ára: füve 70 lej, egészvászonkötésben 150 lej. Megrendelhető az összeg és 10 lej portó előzetes beküldése ellenében az

**Uj Kelet
könyvosztályában**

azok is nagyobb munkásszám alkalmazásával a munkanélküliséget csökkentésük. További terv az, hogy minden üzem specializálja magát bizonyos cikkek előállítására és berendezését, valamint műszaki személyzetét kizárólag ezen cikkek termelésére állítsák be.

Kétezerlel repülőbélyeg fizetendő az állami szállítások után. Az állami és közintézmények részére történő szállítások után 1.4 százalékos proporcionális illetéken kívül egyezrelék aviatikai bélyeg is lerovandó a törvényes számlabélyegilletékeken kívül. A pénzügyigazgatóság ily számlák lebélyegzésénél korábban nem szedte be az egyezrelék aviatikai illetéket. Most rendelet érkezett mely szerint ezen illetéket április 1-ig visszamenőleg pótlólag le kell róni, büntetés nélkül. Így tehát az állami intézmények részére szállított áruk után összesen kétezerlel repülőbélyegilleték rovandó le.

Szigorúan ellenőrzik, nehogy magánosok konkurraljanak a postával. A timisoari postahivatal 15.000 lej pénzbüntetéssel sújtott egy magánvállalatot, mely a posta részére koncesszionált levelek és öt kilogramon

aluli csomagok továbbításával foglalkozott. Az érdekelt vállalat a törvényszékhez fellebezett, mely ítéletében kimondta, hogy a posta nem bíróság, nincs joga kihágás megállapítására és büntetést sem szabhat ki. Ezzel kapcsolatban említjük meg, hogy a pénzügyminisztérium néhány héttel ezelőtt körrendeletet küldött a pénzügyigazgatóságoknak, melyben felszólítja őket, hogy közgeikkel álljanak rendelkezésre a postahivatalnak ily kihágások megállapításánál, mint-hogy ily esetekben nemcsak a postát károsítják meg, hanem repülőbélyeg, statisztikai bélyeg és okmánybélyegek elvonásával a kincstár is kárt szenved.

Az ipari és kereskedelmi tanocok katonai előképzése. A munka- és közegészségügyi minisztérium megkeresése folytán a cluji kereskedelmi és iparkamara felléri az összes kereskedelmi és ipari vállalatokat, hogy a szolgálatukban álló ifjakat rendszeresen engedjék el a katonai előképző előadásokra, mert ismert lévén az a tény, hogy ellenkező esetben a munkatörvény által előírt szankciók mellett alkalmazni fogják a katonai előképzőtörvény által előírt büntetéseket.

SZÍNHÁZ-FILM

Rip van Winkle

Ma este lesz a bemutatója Meilhac és Planquette gyönyörű vígoperájának a Ripp van Winklenek. Ez az örökbecsű, halhatatlan vígopera valóban megérdemli, hogy ismét beiktassa játékrendjébe a színház, mert romantikus meséje és gyönyörű muzsikája ma is tökéletes művészi élményt jelent. Színházunk Gróf László rendezésében, Garl

Gyula tenorista vendégfelléptével mutatja be a Ripp van Winklet, a főszerepeket pedig Solyomás Magda, Stefanidesz Ili, Czoppán Flóri, Bereczky Magda, Borovszky Oszkar, Csöke József, Fülöp Sándor, Deésy Jenő, Söngeri Aladár és Dancsó György alakítják. Az előadást Stefanidesz József vezényli.

Nagy művészi és társadalmi esemény lesz a Budai Nagy Antal hétfői bemutatója

Bánffy Miklós gróf vezetése mellett az utolsó főpróbák folynak már Kós Károly grandiózus, nagyszerű drámájából, a Budai Nagy Antalból. A messzehangzó vizsgálati siker után még fokozottabb várakozás előzi meg az itteni bemutatót, amely a színház erejét hatalmas próbára teszi. Nemcsak a színpadon, hanem az összes műhelyekben is éjjel-nappal folyik a munka, mert a Budai Nagy Antalhoz egészen különleges, új díszletek és kosztümök készülnek, az illusztris

szerep tervei szerint. Csak természetes, hogy a Budai Nagy Antal premierjére máris tömegesen vizsik a jegyeket s a bemutató napján egyáltalán nem lesz jegy kapható erre a nevezetes premierre. A bemutatót a transzilván Főzetlet kiemelkedő személyiségei adnak egymással találkozót, úgyhogy a Budai Nagy Antal premierje valóban ünnepi esemény lesz társadalmi életünknek.

HETI MŰSOR:

Péntek fél 9: Ripp van Winkle. (Meilhac és Planquette világhírű vígoperája, teljesen új beállításban, új díszletekkel és kosztümökkel. Rendező: Gróf László. Garl Gyula tenorista vendégfelléptével. Solyomás Magda, Stefanidesz Ili, Czoppán Flóri, Borovszky, Csöke, Fülöp, Deésy a főszerepekben. Premierbérlet 20. szám.) Szombat d. u. 5: A virágzó aszony. (Olcsó helyárakkal.) este 9: Ripp van Winkle. (Rendes bérlet.) Vasárnap d. u. 3: Eső után köpönyeg. (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: A nagy ékszerész. (A nagyszerű Karinty-Majros vígjáték negyedik előadása.) este 9: Ripp van Winkle. (Harmadszor.)

Hétfő fél 9: Budai Nagy Antal. (A transzilván ciklus bemutató előadása. Kós Károly nagyszerű, négyfelvósos drámája. Rendező: Gróf Bánffy Miklós. A díszleteket és kosztümöket Kós Károly tervezte. A címszerepben Nagy István. Főszereplők: Borovszky Oszkar, Beness Ilona, Czoppán Flóra, Csöke József, Fülöp Sándor, Gróf László, Jenei János, Kós Dodó (mint vendég), Kovács György, Lantos Béla, Simon György, Tompa Sándor, Tóth Elek. Premierbérlet 21. szám.) Kedd fél 9: Budai Nagy Antal. (Rendes bérlet.) Szerda fél 9: Budai Nagy Antal. (Harmadszor.)

Péntek, február 26 (Timisoara): Herodiada. Szombat, február 27 (Timisoara) (matiné): Szimfónikus hangveseny. Szombat, február 27 (Timisoara) (este): Vigözvegy.

ROMAN OPERA MUSORA

Vasárnap, február 28 (Timisoara): Az eladott menyasszony.

Hétfő, március 1 (Oradea): Herodiada. Kedd, március 2 (Oradea): Piros rózsák. Szerda, március 3 (Satu Mare): Herodiada.

Péntek, március 5 (Cluj): Az eladott menyasszony. Szombat, március 6 (iskolai matiné): Bohémélet.

ROYAL MOZGO MUSORA:

A havasok királya. Luis Trenker, a világhírű siverszenyő szenzációs sportfilmje. Oso. dás tájfelvételek Tiroi festői hegyeiről. Izgalmas siverszenyek, boxmérkőzés és más érdekes sportesemények. Műsor előtt a legújabb Fox világhíradó.

EDISON MOZGO MUSORA:

En és a császárnő. Charles Boyer (a Mayerling Rudolf trónörököse) és Lilian Harvey egyetlen együttes filmreke. A francia film legújabb világsikere. Műsor előtt a legfrissebb Fox világhíradó és Romániai aktualitások. Vasárnap d. e. 11.20-kor olcsó matiné: Luis Trenker sportfilmje: A hegyek királya.

MUNKAS MOZGO MUSORA:

Pénteken, szombaton, vasárnap 3, 6 és 9-kor: I. Az utolsó pétérvári bál. Orosz társadalmi dráma. Fősz.: Ivan Petrovici, Camilla Horn és Halmay Tibor. II. Az egész világ dalol, nevet és szeret. Vigjáték. III. Journal. Helyárak: 15 és 16 lej. Román és magyar feliratok.

A belga ajánlat foglalkoztatja az angol diplomáciát

London, február 25. (Rador.) A Manchester Guardian azt állítja, hogy angol diplomáciai körököt a belga kormány kérése foglalkoztatja, amely független erős, felfegyverzett Belgium formuláját ajánlja fel, amit kölcsönösség nélkül garantálnának Anglia, Németország és Franciaország.

„E
ügy
az

mond
űg

Bucuresti,
ség központ
gyillése még
és a közvéle
lemreméltó f
szilvániai úg
gatartása. A
tést megelőz
a transzilván
ozatok össz
don összeeg
mir cluji de
nyuny ülésén
tés lényege

Keresztül
szabályokra
tassék, min
felvehető úg
számban els
jenek felvét
többségbe n
aránylagos
telnel is ek
vániai törzs
és csak le

a felvételre
válogassák
szempontból
Dr. Baciu
gittette ki.
jesztette el

1. A Kar
gyen. 2. O
rákba felve
jesszék ki
gát, hogy s
hatósági és
mazhasson.
gok előtt
janak meg
lásánál fig
ország okl
gának vess
dekét is.
Egészen
Osianu sa
aki a kiseb
16 satumar
zéről is k
gét, hogy

a kisebb
pontot

kisebbség
Teljesen f
lyen meste
A satum
hart robba
Osianut ne
de maga a
kitotta és
kérdezt te
a Kamará
anu erre
igent
Ez után

K
F
D

FR

Köny
ség
L. P

„Előbb jönnek a román ügyvédek, azután következik az arányosság és legvégül a zsidók” —

mondotta a transilvaniai dékánok közös javaslata az Ügyvédszövetség bucuresti választmányi ülésén

Bucuresti, február 25. Az Ügyvédszövetség központi választmányának vasárnapi gyűlése még élénken foglalkoztatja a sajtót és a közvéleményt. Külön, rendkívül figyelemreméltó fejezete volt a gyűlésnek a transilvaniai ügyvédi kar képviselőinek a magatartása. A transilvaniai dékánok a gyűlést megelőző napon értekezletet tartottak a transilvaniai kamarák által hozott határozatok összegezése céljából. Az illymódon összegezett megállapolást Dragomir cluji dékán terjesztette elő a választmányi ülésén indokolás nélkül. Az előterjesztés lényege a következő:

Keresztül kell vinni a romanizálást és oly szabályokra van szükség, hogy megállapítható, minden helysége nézve, a kamarába felvehető ügyvédek száma. Ebben a limitált számban első sorban román ügyvédek kerüljenek felvételre mindaddig, amíg mindenütt többségbe nem kerülnek. Ezután jöjjen az aránylagos felvétel, de az aránylagos felvételnél is előnyben részesüljenek a transilvaniai törzsszökös származásúak és csak legvégén kerüljenek a zsidók felvételre,

a felvételre jelentkezőket pedig szigorúbban válogassák meg erkölcsi és megbízhatósági szempontból.

Dr. Baciu tárgyumuresi dékán ez sem elégitette ki. A következő követeléseket terjesztette elő:

1. A Kamarák vezetése román kézben legyen.
2. Ötévenként maximálják a Kamarákba felvehető ügyvédek számát.
3. Terjesszék ki a kamarai vezetőség autonóm jogát, hogy a felveendőkkal szemben megbízhatósági és hazafiassági mértéket is alkalmazhasson.
4. Az ügyvédjelöltéktől bíróságok előtt teendő gyakorlati vizsgát kívánjanak meg.
5. Idegen oklevelek nosztrifikálásánál figyelembe veendő, hogy szövetséges ország okleveléről van-e szó.
6. Nyelvvizsgának vessék alá a már bejegyzett ügyvédekét is.

Egészen más szellem nyilatkozott meg Osiánu satumarei dékán előterjesztésében, aki a kisebbségi javaslatot határozottá emelő satumarei feliratot ismertette és maga részéről is hangsúlyozta annak szükségességét, hogy

a kisebbségekkel szemben liberális álláspontot foglaljon el a románság.

kisebbségek üldözésszerű korlátozásával. Teljesen fölösleges és okatlan volna bármilyen mesterséges korlátozás.

A satumarei dékán bátor beszéde nagy vihart robbantott ki a választmányi ülésen. Osiánu nemcsak egyes választmányi tagok, de maga az elnöklő Parieleanu is közbeszókította és beszéde végén azt a határozott kérdést tette fel neki: akarja-e személyesen a Kamarák romanizálását, vagy sem? Osiánu erre nem felelhetett mást, mint hogy agent.

Ez után dr. dr. Czeglédi Miklós (Oradea)

a gyűlés egyetlen kisebbségi résztvevője szólalt fel, aki az oradeai kisebbségi javaslatot ismertette, amelyet 130 kisebbségi ügyvéd irt alá. Többek között kifejtette, hogy az összehasonlító statisztikai adatok szerint abban a négy-öt romániai ügyvédi kamarában is, amelyekben a kisebbségi elem van többségben, a fejlődési irány határozottan a román elem rohamos emelkedését mutatja, olyannyira, hogy rövid évek alatt minden Kamarában többségben lesz a román népi elem. A kisebbségek mesterséges elnyomása helyett arra törekedjék a román ügyvédi kar, hogy az ország nagy természeti kincsait és az itt élő népekben rejlő értékes adottságokat megfelelő szervezethez és

közös munkával a fejlődés szolgálatába állítsa.

Ezután hangzott el Istrate Micescu beszéde, amelyről részletesen beszámolt az Uj Kelet, majd Perieteanu elnök ismertette a beérkezett kamarai válaszokat. E szerint hatvanhat kamarából ötvennégy válasz jött, ebből harmincnyolc kamara a romanizálás különböző módjait javasolta, tizenöt kamara nem adott határozott választ, míg 7 Kamara a napirendről való levételt javasolta. Ezek a miercurea, ciuci, odorheiu, satumarei, déji magyar többségi kamarák és a bálti, cetatea-albai és olti román jellegű Kamarák. Es végül az elnök javaslatára a választmányi tisztségű többséggel három szavazat ellenében fogadta el azt a határozatot, hogy az elnökség fogalmazza meg a romanizációs módozataira vonatkozó javaslatot és azt a május 4-re összehívott bucuresti kongresszus elé terjessze.

Az Universul zsidózása

Az Universul mai számának első oldala a Porunca Vremii is tullez. Az antiszemita frazeológia egész kincsesháza ott ékeskedik Steihan Popescu lapjának első oldalán.

Kezdődik Kun Bélával. A magyarországi kommun felelevenítésével és folytatódik a cionizmussal a királyi bizottság londoni ülésének apropójából.

A magyar kommun felelevenítése a „zsidó kommunizmus” vádjának izgató és lázító általánosítására szolgál csöppet sem aktuális keretül, de mindenesetre alkalmas arra, hogy a nagy román lap nagy olvasótáborát gyűlöletre szítsa a zsidóság ellen.

Az egykori népbiztosok magyarosított nevei mellett feltűnő kihangsúlyozással látja az olvasó az illetők „eredeti” német-hangzású neveit. Persze egy csomó hamisítással. A fajmagyar Agoston Pétert például Angenstein néven „zsidósítja”.

A cionizmust illetően az Universul hű maradt ez alkalommal is régi magatartásához. Mindössze azzal a különbséggel, hogy ezelőtt a román zsidó asszimilánsok kedvéért helytelenítette a zsidó országépítést, most viszont azért, mert a zsidók ugysem akarják felcserélni „világuralmukat” a kis Palesztinával.

Jabotinski vallomásából indul ki a cikkíró és a maga módján szkeptikusan itéli meg a revizionista-cionista vezér messzemenő követeléseit a zsidó állam és a milliós bevándorlás tekintetében. De Jabotinski csak ürügy, mint ahogy Herzl Twadar zsidó ellenfeleinek nagy táborát is ürügyül használja fel arra, hogy a „zsidó világuralomról” szóló legendát minél szembeütőbbben mutassa ki.

Különböző idézetek köntösbőben jeleníti meg az Universul a németországi példát a hitleri antiszemita rezsim igazolására, hogy e tekervényes uton elfusson az épületes konkluzióhoz: „A palesztinai telepítés mindaddig nem oldhatja meg a zsidókérdést, amíg a zsidók nemzetközi uralomra törekednek a többi nemzetek érdekei ellen.”

Ha csak erről volna szó, a zsidókérdést máris megoldottnak tekinthetnők és ha a palesztinai országépítésnek is csak ez állna utjában, a cionistáknak sem volna okuk különösebb fejfájásra.

Az Universul azonban a gonosz fantázia világából szedett kóholmánnyal helyettesíti egy súlyos nemzetközi valóságot, amelyet zsidó nyomornak hívnak. Ez a zsidóság nemzetközisége: a zsidó tömegek millióinak égbekiáltó nyomora a világ minden részében.

Erről a könnyen ellenőrizhető valóságról azonban hallgat az Universul, amely úgy látszik, semmiképpen sem akar lemondani arról, a versenyfutásról, amelyet a szélsőjobboldali sajtótermékek rendeznek a gyűlölet szításában.

A Nemzeti Bank kedvezménye a párizsi világgékiállítás látogatóinak. Bucurestiből jelentik: Azok a tárgyalások, amelyek célja elősegíteni a párizsi világgékiállítás látogatóinak kiutazását, előrehaladott stádiumban vannak. Lehetséges, hogy a Nemzeti Bank 5 lejes árfolyamon fogja adni a frankot a kiutazóknak.

Csecsemőhulla a templomban. Bucurestiből jelentik: A Baratiei-uccai templomban egyik lelkesek tegnap rongyokba burkolt halott gyermeket talált. Az újszülött nyakán fojtogatás nyomai látszóttak. A gyermek mellett cédula hevert és azon, az anya, arra kérte a lelkeszt, temesse el a kis halottat.

Capitol Mozgó

Ma premier!

Charles Laughton

a világ legnagyobb filmművészetének grandiózus alakítása

REMBRANDT

Korda Sándor mesteri alkotása. A film méltó a világ legnagyobb festőjéhez. Uj világhírűd.

Állandó zsidóverések a magyarországi egyetemeken

A miniszterelnök kijelentette, hogy a hatóságok „eleget fognak tenni a helyzet követelményének”

Budapest, február 25. (Rador). Bizonyos idő óta Pécs, Debrecen, sőt Budapest egyetemén is antiszemita izgatás észlelhető, amit nemzeti szocialista diákok provokálnak. A lapok követelik a kormánytól, tegyen erőlyes intézkedéseket a helyzet rosszabbodásának megakadályozására. Darányi miniszterelnök kijelentette, hogy a hatóságok eleget fognak tudni tenni a helyzet követelményeinek.

A miniszterelnök ígéret ellenére is háborítatlanul folyik az antiszemita izgatás az egyetemeken. Az izgatásban a Turul jár elől, amely ma újra gyűlést tartott.

A Turul gyűlése után a Kréneri Nagy Imre és szélsőséges társainak részvételével megtartott tüntetés végén kiaták a jelszót: — Folytatása holnap délelőtt az egyetemen.

Kedden reggel 9 óra után a szélsőséges, minden tüntetésben szivesen résztvevő diákok és a közéjük furakodott felelőtlen elemek gyülekezni kezdtek a Trefort-kertben.

Az egyes csoportok szétszéledtek és a bölcsészeti kar épületében rendeztek hangos zsidódózást.

Tíz óra után az élettani intézet előtt találkoztak a zavargók. Amikor az élettani intézetben Beznák professzor előadóra véget ért és a tereméből kitudultak a diákok, a tüntető csoport megröhoant egy zsidó diákot. A tömegből ennek a tanulóknak valaki ököllel az arcába sujtott, majd az egész társaság rávetette magát és kidobták az uccára. Vértó orral került ki ez a diák a botrányrendező csoportjából. Ezután az elvakult társaság kórusban üvöltöni kezdte:

— Eljén a numerus nullus!

A kémiai intézetben ugyanez a társaság két zsidó egyetemi hallgatót támasdott meg, elgáncsolták őket és legurították a lépcsőn. A műgyetemen verekedés nem volt, de egy felelőtlen csoport hangosan zsidózott és előadás közben dörömbölt a tantermek ajtaján.

Botrányos futballista verekedés az aradi pályaudvaron

A CAO—Crisana kombinált labdarugó csapat franciaországi turnéjának zajos epilógusa

Arad, február 25. Páratlan botrány történt tegnap az aradi pályaudvaron, amelynek szereplői a franciaországi turnéról hazatérő CAO-Crisana kombinált futballegyüttes tagjai voltak. A csapat tizenegy futballistája és kísérője szerda éjszaka tértek vissza az országba és Timisoaráról Aradon keresztül akarták folytatni utjukat Oradeara. Itt azonban botrányos körülmények között rekedt meg a külföldi utról hazatérő labdarugó csapat.

A külföldi turné erkölcsi sikerei mellett anyagi kudarcral végződött. Két cluji játékos, Felecan és Munteanu is résztvett a külföldi turnéban és Aradon el akarták válni Oradeara utazó társaiktól, hogy Teius felé folytassák utjukat Clujra. A két játékosnak az egyesület vezetősége fejenként 14 ezer lejfel maradt adós, aminek kifizetését követelték az aradi állomáson. A csapat vezetői köztölték a két cluji játékosal, hogy anyagilag teljesen kimerülten érkeztek haza a külföldi

utról és a vállalt kötelezettséget most nem teljesíthetik, de jöjjenek velük Oradeara és ott tárgyalnak majd. Felecan és Munteanu kijelentették, hogy fejenként 800 lejre van pillanatnyilag szükségük, hogy hazautazhassanak és legalább ezt fizessék ki nekik. A vezetők azonban ezt a kívánságukat sem tudták teljesíteni. Előbb heves szóváltás, majd parázs verekedés támasd a játékosok között a nyílt pályaudvaron. A verekedés zajára a vasuti alkalmazottak és rendőrök siettek elő s megpróbálták elválasztani a verekedő futballistákat. Ezek azonban a rendőröket is megverték.

A verekedő játékosokat, számszerint tizenegyet, vagyis egy teljes futbalcsapatot előállították a rendőrségen, majd az ügyességre kísérték fel őket, ahol a vizsgálóbíró hallgatta ki mindegyiküket. A kihallgatás után szabadon bocsátották őket, de az eljárás tovább folyik ellenük. Valószínűleg fegyelmi eljárás is indul a játékosok ellen.

Könyvek Folyóiratok Diszertációk

a legmodernebb kivitelben készülnek a

FRATERNITAS

Könyv- és Lapkiadó Részvénytársaság nyomdájában Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Telefon: 8-61.

zott. fel-
hog-
ágás
bhat
hog-
előtt
tósá-
köz-
hiva-
mint-
káro-
zítikai
al a

atonom
égügyi
új ke-
összes
hog a
en en-
ásokra,
lenkező
szank-
nai elő-

1

atja be
pedig
Czoppán
Oszkár,
sy Jenő,
akiktják.
nyil.

atal

Nagy An-
szik a je-
talan nem
premier-
főzlet ki-
gyámsnak
gy Antal
lesz tár-

dott meny-

5): Bohém.

A:

a világhírű
filmje. Cso-
i hegyeiről.
érközés és
ek. Műsor
adó.

A:

(a Mayer-
Lilian Har-
remeke. A
kere. Mű-
világhírű

atiné: Luis
yek királya.

ORA:

6 és 9-kor:
Orosz tár-
an Petrovici,
Tibor. II. Az
szeret. Vig-
k: 15 és 16
atok.

lat

angol

A Manches-
ngol diplomá-
kérese foglal-
s, felfegyver-
a fel, amit
ának Anglia,

(35)

LOBAGOLA

EGY NÉGER ZSIDÓ ÖNÉLETRAJZA

XXXII. FEJEZET

BÖRTÖNBEN ÉS VISSZA AFRIKÁBA

Egy különös „szines” barát. Ez is rablás? Londonban elfognak. Négy hónapig börtönben. Kenyérrel és vízzel. Fel Dahomeybe. Még egyszer az én kru barátom. Porto Novoban. Menekülés. Nincs munka. Nyilvános mulattató. Megkorbasólva a nyilvánosság előtt. Siker. Láz. Úton Angliába.

Mr. W.-nek és néhány Mercantile Club-beli barátjának szivességéből 1910 nyarán hagytam el Amerikát. A Celtic-en keltem utra a második osztályon utaztam.

Az uton egy másik fekete emberrel találkoztam, aki nem szerette, ha „feketének” hívják. Csodálkozom rajta. Ha valaki fekete, szeresse a színét. Az az ember azt akarta, hogy „coloured man”-nek szólítsák őt, tetszése szerint cselekedtem. Jó embernek látszott, összebarkáztam vele.

Mikor Philadelphiat elhagytam, minden vagyonom ötven dollár volt, amelyet a jó amerikai úrtól kaptam. Költségeimet Dahomeyig Mr. Joseph F., egy londoni uriember a philadelphiai ur barátja viselte. Minden keresetem eluszott, mert mindenki megcsalt és kirabolt. Most saját erőmből kellett tartani magam. Kezdték a pénz nagy szerepet játszani életemben, de az értékét még ma sem ismerem.

Utazásom ez volt: felkeresni a londoni gentlemant és tőle átvenni a jegyet Dahomeybe, de nem a hazámba. A szines ember, akivel a hajón találkoztam, Libériába utazott, ahol üzletet akart nyitni. Legalább ő így mondta. Így hát társam lehetett majdnem az egész uton.

Liverpoolban kötöttünk ki. En már jártam itt ennekelőtte is, de a szines ember sohasem hagyta el eddig hazáját: Amerikát. Furcsa dolog, amerikai és fekete. Egy gondolat futott át agyamon, amikor megkérdeztem, hogy nincs saját nyelve. Azt gondoltam, hogy krumán, mert a krumánoknak nincs se nyelvük, se kasztjuk és ezért fehér emberek szemében „niggerek”. De azért barátságos maradtam hozzá. Az ég tudja miért, de kedves voltam hozzá és ő is jól tudta ezt. Sohasem akart fizetni semmiért. Nekem kellett kifizetnem az utiköltséget Londonig, ami azt jelenti, hogy én fizettem, ő pedig sohasem adta vissza a pénzt.

„Barátomat” bemutattam Londonban azoknak az embereknek, akikkel ott már régebben találkoztam. Ez új dolog volt a számára mert sohasem fogadta őt barátságosan fehér ember. En a fehérek közé vezettem őt, másfaját nem is ismertem, amióta elhagytam hazámat, annak a kevésnek kivételével, akivel Amerikában találkoztam. De ezek oly rossz benyomást tettek rám, hogy nem szerettem őket. Rosszul bántak velem.

Nem volt sok pénzem, amikor Londonba érkeztem és amim volt, annak nem ismertem az értékét. Költekeztem életem és nem gondoltam a holnapra. Így nevelkedtem. Nem gondoltam arra, hogy mi történik akkor, ha minden pénzem elfogy. Nem tehetek róla, de nem gondoltam rá. Így születtem és mint a közmondás mondja: Ami ben van a csontban, annak ki kell ütőnie a huson.

Ezalatt a fekete ember az én kis pénzemét. A vége a dolognak az lett, hogy elfogyott a pénzem. Mr. F., az az uriember, aki megígérte, hogy elrendezi az én utazásomat, nem nagyon sietett vele. Közben élnünk kellett és a fekete ember nem akart hamarabb elutazni, mint én. De miből éljünk, miből fizessünk? Ő erről sohasem beszélt. Mindennap evett és éjjel aludt. Így hát én egy nap kilencven fontot elvettem az ő pénzéből, hogy kifizethessem számláimat. Eresztését az asztalon hagyta, kivettem a pénzt, segítettem magamon, ahogy tudtam. Nem vettem el minden pénzt, de elvettem, hogy szükségleteinket fedezze. Ő egy szó említést sem tett erről, így hát én is hallgattam. Azt gondoltam, hogy így van ez rendjén. De ahelyett, hogy engem kérdezett volna meg a pénz dolgában, a rendőrséget kérdezte meg.

V. György király koronázását megelőző éjszakán történt, hogy a rendőrség bekopogott hozzánk és egyszerűen megkérdezte tőlem:

— Te vetted el ennek az embernek pénzt?

En így feleltem:
— Igen, én vettem el, hogy kifizethessem a költségeinket.

En megkérdeztem, honnan tudják ezt. A rendőrök elmondták nekem, hogy a fekete ember azzal vádol engem, hogy elloptam a pénzt. Ők így hívták ezt. En nevettem, de ők elfogtak és magukkal vittek. Egész éjszaka távolmaradtam. Egy hivatalnok elé vezettek, aki újra megkérdezte tőlem:

— Te vetted el a pénzt?

En újra csak azt ismételtam, hogy én vettem el, mit csinálnak ebből olyan vagy esetet? Kiadásainkat ki kellett fizetnünk, mert az én pénzem elfogyott, valamelyikünknek hát fizetni kellett. Így történt a dolog. En sohasem panaszkodtam és nem emeltem vadat, amikor az amerikai fekete ember elvette az én pénzem. Nem rohantam rögtön a rendőrségre. És miért is van ez a sok hüho a pénz körül. Annyira vak voltam hogy meg sem értettem ezt az eljárást. Egyáltalában, mit jelent az egész? Fialat gazdám

mindig elvette a pénzt, ha szüksége volt rá. Senki se futott ezért a rendőrségre.

A hivatalnok megkérdezte:
— Hát nem tudtad, hogy az nem a te pénz?

— Igen, tudtam, hogy nem az én pénzem — feleltem —, de mert a másik ember költségeire elköttem minden pénzemet, nem gondoltam arra, hogy rosszat cselekszem, ha ugyanerre felhasználom az ő pénzt.

A brit bíró nem azzal a szemmel nézte a dolgot, mint én, így hát bünhődni kellett. Sokat sirtam és könyörgtem, hogy bocsásanak haza az én országomba, met ugylát-szik, hogy itt, a fehér országokban mindenki ellenem van. Még a fekete ember is dühös rám, mintha csak igazságtalanságot követtem volna el vele szemben. Nem magamnak vettem el az ő pénzt. Fizetnem kellett mindkettőnk költségeit, ő ugyanigy használta fel az én pénzemet és mégsem történt semmi.

Börtönbe zártak és négy hónapig ott tartottak.

Ezalatt Mr. F. értesítette a dolgok állásáról a filadelfiai urat, aki — mint később hallottam — kábelgramban így válaszolt: „Do not defend him” (Ne véd meg). Csak ennyi történt, mint később hallottam.

A börtön mosodájában dolgoztam. Az volt a dolgom, hogy kifőzsem a ruhákat. Egy nap kihívtak a mosodából és a börtön igazgatója elé vezettek. Felolvasott nekem egy levelet, amelyben Mr. F. kérdezi, hogy meg vagyok-e elégedve azzal, ha harmadik osztá-

lyon Dahomeybe küldenek, ha négyhónapos börtönbüntetéselem lejárt. Örömmel felkiáltottam, amikor megtudtam, hogy van valaki, aki kedvesen gondol rám. Természetesen így feleltem:

— Hogyne, meg vagyok elégedve!

Az igazgató nevetett az örömmön és visszaküldött a mosodába. Munkaközben nagyon éhes lettem és egy nap egy fogolytársamtól egy darab kenyeret kértem. Akkor hosszú időre magánzárkába zártak és csak kenyéren és vízen éltem, amiért szóbaálltam valakivel.

Október 12-én szabadultam, de folyton azon csodálkoztam, hogy mi történt valójában velem. Ujra összekötöttembe léptem Mr. F.-vel és azokkal az emberekkel, akiknél laktam, mielőtt ez a baj rámszakadt. A legnagyobb szeretettel fogadtak be újra és nagyszerű fogadtatásban részesítettek. Mrs. Martin, a jóságos hölgy, három nagyszerű gyermek anyja, megszánt engem és pártonat fogta, bárha ez idegenkedést támasztott közte és rokonai között.

A fekete ember ezalatt elutazott. Legalább is én nem láttam őt. Többen, köztük Mrs. Martin is, arról akart meggyőzni engem, hogy bűnös vagyok a lopásban. En sohasem éreztem, hogy valamivel is tartozom a fekete embernek. En elkismereti furdalásom sem volt, amiért mindkettőnk költségeire kiadtam a pénzt. A fehér emberek szemében becsületem csorbát szenvedett De ami engem illet, ma is az a meggyőződésem, hogy az adott körülmények között csak joggal éltem. Tudom, hogy sok fehér ember nem osztja velem így a „becsület” magyarázatát, de vajon nem voltam-e akkor utonc a fehér emberek utjain és nem tartoztam-e azokhoz a fekete emberekhez, akik most tanulják a fehér emberek utjait?

Dahomeyi utazásom ügyét végre is elrendezte Mr. C., Mr. F. titkára. Három héttel azután, hogy kiszabadultam börtönömből, hagytam el Angliát, anélkül, hogy Skóciába csak el is látogattam volna. Mr. C. ajánlólevelet adott nekem, amely Mr. Deemingnek szólt, a dahomeyi Porto Novoba. Mr. Deeming ott a John Holt and Sons irodájának főnöke volt. A levelet maga Mr. John Holt írta és az is megvolt írva benne, hogy javamra őt font letét van a hajótársaság irodájában. Természetesen a szokásos német márkákat kaptam G. Goedelt úrtól az angol fontok helyett.

TURNÉUL FORMIDABILULUI
ANSAMBLU DE OPERETE
„SIEGLER”
ÎN FRUNTE CU MAREA
ARTISTA
SEVILLA PASTOR
SI RENUMITA
PRIMADONA
ERNA SIEGLER
REPERTORIUL

A Siegler-féle jiddis operett-társulat

cluji programja:

A kat. gimnázium disztermében
Március 2-án, kedden este 9 órakor:

Dus Melamedl
Március 3-án, szerdán este 9 órakor:

O moștenire cu cântec
(Örökség bonyodalmakkal)
Március 4-én, csütörtökön este 9 órakor

NEGRESSA
(A néger nő).
Jegyek elővételben kaphatók a Piața Unirii kioszkban.

Saját diszletek és zenekar. Zeneigazgató: I. S. Poliakov zeneszerző. Rendező: M. Pas-tor. Segédrendező: Abram Asch.

A társulat transzilvániai turnéja a következők:

CLUJ: Március 2, 3, 4.
ORADEA: Március 6, 7.
SIGHET: Március 8, 9.
BAIAMARE: Március 10.
BISTRITA: Március 11.
TG.-MURES: Március 13, 14.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Kiadó május elsejére három szoba, konyha, speiz, mosókonyha, pince, padlás, előszoba, hall, parkettes, két terraszal, kerttel külön telken strada dr. Pop Iuliu No. 28.

Keresek május 1-re kettő vagy háromszobás komfortos, egészséges, tiszta lakást, lehetőleg földszintes és különálló házban, Motilor uton, a sörgyár közelében. Címek „Pontos” jellegre a kiadóba kérek.

Vezérképviseletet, ipari vagy kereskedelmi vállalatot átvénnék vagy betársulnék. Clujon. „500.000 lej jellegre” a kiadóba.

Konfekciózlet, férfi és női, keres azonnali belépésre perfekt román, magyar, német elárusított. Írásbeli ajánlatok kéretnek. Cim a kiadóban.

Fiatal, intelligens urinő, feltétlen román tudással, kiszolgálónak felvétetik. „Pax” Cluj, Calea Victoriei 6.

200 értékes nyeremény. Április 4-én lesz az oradeai Zsidó Kórház sorsjátéka. Főnyeremények: 1 hálószoza, 1 szalon, 1 konyhaberendezés, sezlontakaró, ebédlőkészlet, stb. 1 sorsjegy bélyeggel 26 lej. Vidéki rendeléseknél kérünk 7 lej portóköltséget. „Agimex” Agentura Cluj, Piața Unirii 3.

34 éves, érettségizett, nőtlen kereskedő havi 9000 lej jövedelemmel feleségül venne hozzáillő urileányt 250.000 lej hozománnyal. Bővebbet Mirea házasságközvetítő iroda Cluj, Str. Marechal Foch 25, I. emelet. Hivatalos órák délután 3—6-ig.

Kettő darab belföldi perzsa szőnyeg 120X 150 nagyságban eladó. Erdekldni Decehal 13, jobbra utolsó ajtó.

P É N T

Kis purim
Adar hónap
sebb vigalm
gyászos tar
Kis purim
shiv'-nak
Mordecháj
esés népi
meg.

Edom-pu
emlékére m
marchesvan
tént, hogy
Algírban, k
szahódiusa
területét.

Katonák
és szinte b
ják foglaln
a zsidók ke
na. Algír r
tömegek él
könyörögte
ket. Tudtá
telése az le
Ekkor nagy
pelt medrél
katonákat,
tultak.

Purim A
tartják, a
december 2
épp úgy, m
Purim G
letti városb
meg a rabl
kóit. A vá
ságában a
totta fel és
ni a rablók
azzal gyan
kezik is be
nagy vesze
menekültek
teljes ártat

Purim V
lezajlott es
azzal gyan
akit Kohen
vasztott, a
politikai ok
nem tudott
gyanuba fo
sukat. Kés
bizonyított
menekültek
ját tartják

Purim V
nak emléke
külték a k
Fettmilch
től.

Chios Pu
katonái haj
szigetét. E
ra azonban
korán vissz

Purim Sa
nyek emléke
Péter idejé
által felizg
egyik barát
állt és síke
A zsidók k
ez a barát

A H
emely min
tott, az u
biztató,
PRIMERO

HIREK

Kis purimok

Kis purimnak mondják a szökőévek első Adár hónapjának 14-ik napját, amikor kisebb vigalmakat tartanak és elhagyják a gyászos tartalmu napi imákat. Ugyancsak Kis purimnak nevezik, vagy „purim möjuchid”-nak azokat a napokat, amelyeket a Mordecháj és Eszter korát követő szerenés és népi események emlékére tartanak meg.

Edom-purimja. Ez egy algiri esemény emlékére maradt fenn és téleli hónapban, marchesvan 4-én ülik meg. 1541-ben történt, hogy V. Károly hajóhadával kikötött Algírban, hogy Aldin Barbarossától visszahódítsa Észak-Afrikának ezt a fontos területét.

Katonáinak egy része már ki is szállott és szinte bizonyosnak látszott, hogy elfogják foglalni a várost. Ha ez megtörténik, a zsidók kétségtelenül rosszul jártak volna. Algir rabbija: Salomon Duran a zsidó tömegek élén kiment a szabad ég alá és itt könyörgöttek istenhez, hogy mentse meg őket. Tudták, hogy a spanyolok első követeleése az lesz, hogy hagyják el hitüket. Ekkor nagy vihar támadt, a tenger kilépett medréből és hullámai elárasztották a katonákat, akik mind egy szálig elpusztultak.

Purim Ancona. Ezt Tévész 21-ik napján tartják, a nagy anconai földrengés (1690. december 29.) emlékére. Az előző napon, épp úgy, mint rendes purimkor, böjtölnek.

Purim Gumildigana. A Drinápoly melletti városban egy napon százával jelentek meg a rablók és megrohanták a város lakóit. A város parancsnoka nagy szorultságában a polgárokat önvédelemre szólította fel és sikerült a várost megtisztítani a rablóktól. Ezután a városparancsnok azzal gyanúsította a zsidókat, hogy az 5 kezük is benne volt ebben a dologban. A nagy veszedelemből azonban a zsidók megmenekültek, mert be tudták bizonyítani teljes ártatlanságukat.

Purim Vidint a Duna melletti városban lezajlott események emlékére tartják. Itt azzal gyanúsították meg a zsidó orvost, akit Kohennek hívtak, hogy mérget kotyvasztott, amelynek segítségével többeket politikai okokból megöltek. Az ellenpárt nem tudott uralomra jutni, de a zsidókat gyanuba fogták és már elrendelték kártársaikat. Később azonban a vár ura előtt bebizonyították teljes ártatlanságukat. Megmenekültek és az 1807-i Chesvan 10. napját tartják meg a maguk purimjának.

Purim Vinc. Ezt Adár 20-án tartják, annak emlékére, hogy 1916-ban megmenekültek a kitért és zsidógyűlölővé vált Fethmülch rágalmának következményeitől.

Chios Purimja. 1595-ben I. Ferdinánd katonái hajókon jöttek, hogy elfoglalják a szigetet. Egy zsidó asszony okos tanácsára azonban sikerült a támadást még idejében visszaverni.

Purim Saragossa. Ezt az 1380-as események emlékére ünneplik meg, amikor IV. Péter idején megmenekültek a rágalmazók által felizgatott nép dühétől. A király egyik barátja váratlanul a zsidók mellé állt és sikerült elhárítania a veszedelmet. A zsidók között az a hit terjedt el, hogy ez a barát nem volt más, mint Eliás próféta, aki mindig megjelenik, ahol a zsidó nép nagy veszedelemben forog.

Purim Padova. 1795-ben nagy tűz pusztított Padua városában. A tűzvést azonban sikerült emberáldozat nélkül megúszeni. Purim Firenze. 1790 Sziván 27-én a csöcselék megrohanta a zsidók gettóját és csak a város püspökének közbenjárására sikerült elhárítani a nagyobb katasztrófát.

Rodos purimját annak emlékére tartják, hogy 1840 tavaszán a zsidókat azzal vádolták, hogy megöltek egy keresztény fiút. Nyilvánvaló volt, hogy az egész vádat a hajótulajdonosok kovácsolták, tisztára azért, mert meg akarták semmisíteni a zsidó konkurenciát. Néhány zsidót letartóztattak és iszonyuan megkínnozták. A gyermek azonban, akinek eltűntetését és meggyilkolását hirdették, nemsokára megkerült.

Miklós herceg felgyógyult a skarláthból. Bucurestiből jelentik: Miklós herceg majdnem teljesen felépült vörhenybetegségéből. A herceg néhány nap mulva elhagyhatja házat.

Aradással fenyeget a Duna. Bucurestiből jelentik: A Capitala szerint a belügyminisztériumot értesítették, hogy a Duna vize előntéssel fenyegeti a Vádeni és Baldoivnesti községek határában levő Carol-alapítvány birtokait. Több falut kiürítettek. A belügyminisztérium megtette a szükséges intézkedéseket.

Lemondott a bucuresti orvoskari dékán. Bucurestiből jelentik: Manolescu, a bucuresti egyetem orvosi karának dékánja lemondott. A nemzeti nevelésügyi minisztérium a napokban összehívta a tanári kart az új dékán megválasztása érdekében.

Charbin közelében banditák elrabolták egy autókaván huszonhárom utasát. Sanghaiból jelentik: Charbin közelében banditák támadtak meg egy autókaván és 23 utasát elhurcolták, hogy váltságdíjat követeljenek értük. Csien-Csinben rablók tartóztattak fel egy hajót, három utasát elrabolták, míg a többi utastól 40.000 dollárt szedtek el.

Hamisított fogport gyártottak Clujon. A bünyügyi rendőrségnek tudomására jutott, hogy Clujon több helyen ugnevezett zugegygyárak működnek, ahol a Dr Heider-féle fogport hamisítják. A nyomozást dr Cheni Károly rendőrkapitány indította be, aki egy Horea ucai kereskedőnél nagybömmenyiségű hamis fogport talált. A fogport a vegyvizsgáló intézetbe küldték fel, ahol megállapítást nyert, hogy a készítmény tartalmaz a szájra és a fogakra. Tovább folytatták a nyomozást és megtalálták a zugegygyárakat is: az egyiket a Str. Băli 2. szám alatt, a másikat pedig a Str. Iasilor 9. szám alatt. Mindkét zugegygyár ellen megindult az eljárás.

VERMOUTH-VINIGGI

a legjobb étvagygyerjesztő

— Dr. Marton Ernő előadása a cluji Wizo kulturdélutánján. A cluji Wizo március 2-án délután 5 órakor tartja 4-ik kulturdélutánját a Salom klubban (str. Nicolae Filipescu No. 6.), amelynek keretében dr. Marton Ernő a faji kérdéstről tart előadást. Általános érdeklődés nyilvánul meg a kulturdélután iránt, melyre a vezetőség mindenkit szívesen lát.

— Beomlott egy tárna Dalmáciában, Belgrádból jelentik: A dalmáciai Drenics bányában beomlott egy tárna és maga alá temetett számos munkást. Három bányász meghalt.

— Ujabb vallási zavargások törtek ki Indiában. Bombayből jelentik: Waziristan vidékén vallási zavargások törtek ki. A hindu törzsek meg akarják támadni a mohamedánokat, mert azok elraboltak egy hindu leányt és arra kényszerítették, térjen át hitükre.

— Főpróbát tartanak az angol koronázási ceremóniákból. Londonból jelentik: A koronázás előtt a Westminsterben főpróbát tartanak a koronázási ceremóniákból, hogy a koronázáson ne merüljön fel zavar. A királyt egy még ki nem jelölt lord fogja meg személyesíteni, míg a királynő szerepét Lady Mary Howard, a norfolki herceg nővére fogja játszani.

— Aki egész nap ott görnyed az íróasztal mellett, igyék reggelként felkeléskor egy kis pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az a bélműködést szabályozza, a gyomoremésztést előmozdítja, a vérkeringést élénkíti és a munkaképességet fokozza. Az orvosok ajánlják.

— Szélhárosnót fogott a cluji rendőrség. A cluji rendőrség bünyügyi osztálya ma délután őrizetbe vette Trancescu Anna szélhámosnót aki különböző embereket károsított meg részben állást ígérve nekik bizonyos pénzösszeget ellenében részben pedig kijárássokra véve fel pénzeket, amikkel aztán nem számolt el, de az elvállalt ügyet sem intézte el. Többek között Guttman Armin turdai kereskedőtől csalt ki 20 ezer lejt az asszony, azzal, hogy a kereskedelmi minisztériumból behozatali engedélyt szerez neki. Lőrinczy József cluji soförtől ezer lejt csalt ki, azzal, hogy az autobuszoknál állást szerez neki. Tailmayer Béla soförtől hasonló trükkkel ötezer lejt csalt ki. Kihallgatása után a szélhámosnót átadták az ügyészségnek.

— 25.000 román állampolgár él Franciaországban. Bucurestiből jelentik: A Curen-tul szerint az 1936 március 8-án lebonyolított franciaországi népszámlálás most feldolgozott adataiból kitűnik, hogy több, mint 25 ezer román alattvaló tartózkodik Franciaországban.

— Eljegyzés. Müller Edith Baiamare és Jakobovics Simon Satumare jegyesek. Minden külön írtatás helyett.

— Szerzetesek és apácák ó-naptár agitációja. Bucurestiből jelentik: A szent-szinódus értesítette a belügyminisztériumot, hogy több szerzetes és apaca járja a basarabiai falvakat ó-naptárral propagandát üzve. Intézkedés történt, hogy a jövőben csak engedéllyel hagyhassák el az apácák és szerzetesek a kolostorokat. Ilyen engedélyeket a rendfőnökök adhatnak ki.

— Időprognózis. Változó felhőzet, enyhe nyugati és délnyugati szél, emelkedő hőmérséklet, csapadék nyugaton és északon. Ma délben a fővárosban 7 fokot mértek. Az időjárás teljesen tavaszias.

— Négy millió lej a mővidék erdősitésére. Bucurestiből jelentik: Sassu földművelésügyi miniszter hozzájárult a mővidék kormánybiztosságának 3.810.000 lejt kitevő költségvetéséhez. Ezt az összeget erdősítési célokra fordítják.

— Clevealandban letartóztattak egy őrltet, akit nyolc ember meggyilkolásával gyanúsítanak. Clevealandból jelentik: A rendőrség letartóztattott egy őrltet, akit azzal gyanúsítanak, hogy nyolc, az utóbbi időben eltűnt embert megölt. Főleg kis lányokról van szó, akiket az uccán elraboltak és néhány napra eltűnésük után a város különböző pontjain találták meg holtan.

— Hét belga tisztet ölt meg a későn robbant lövedék. Brüsszelből jelentik: Tegnap délután a brasschaeti lövöldében 35 tiszt részvételével különböző robbanóanyagokat próbáltak ki. Adott pillanatban a tiszték észrevették hogy négy nehézlövedék nem robban fel az előírtas időben. Többen odasiettek, hogy a késedelmes robbanás okát kiderítsék. Ekkor a lövedékek váratlanul mégis felrobbantak. Hét tisztet megölt, tizenkettőt megsebesített a robbanás. A hadügyminiszter személyesen vette át a vizsgálat vezetését.

— Két ezredet, két kapitányt és egy hadnagyot távoztattak el a bolgár hadseregből. Szófiából jelentik: A katonai hatóságok el távoztattak a hadsereg kebeléből két ezredet, két kapitányt és egy hadnagyot. Az intézkedés kapcsolatban áll a volt katonai ligahat tagjának minapi letartóztatásával.

— Nagy hóvihár Északbucovinában. Bucurestiből jelentik: A CFR. jelentése szerint Bucovina északi részeiben tegnap este óta hóvihár dühöng. Dorna Mica és Tihuta között a vonal behavazódott.

— Március 3-án itél a tábla a cotroceni perben. Bucurestiből jelentik: Tegnap folytatták a táblán a cotroceni pert. Az ügyész vádbeszéde után a bíróság közölte, hogy március 3-án hirdeti ítéletet.

— A Skoda-ügy epilógusa. Bucurestiből jelentik: A Pomponiu-Vasiluu Cluj pert, amely a Skoda-ügy fejleménye, Bruno Seletzky tanu távolléte és több okmány beszerzésének szükségessége miatt, március 19-re halasztották. Seletzky kihallgatásáról utóbb lemondottak.

— A minisztertanács helybenhagyta a CFR tarifaemelését. Bucurestiből jelentik: Minisztertanácsi napló után helybenhagyták a CFR már jelzett tarifaemelési határozatát. A befolyó összegeket a nemzetvédelemmel kapcsolatos építkezések céljaira fordítják.

— Jilavára szállították Radulescu diák bántalmazóit. Bucurestiből jelentik: Azt a négy legionáriust, akik magukra vállalták a felelősséget, Aurelian Radulescu, a liberális párt ifjusági tagozata elnökének bántalmazása miatt, Jilavára szállították.

— Az Ana Pauker-per egyik elítélte a cluji hadbírósg előtt. Schön Ernő, akit az Ana Pauker-féle kommunista perből kifolyólag 9 évi és 10 havi börtönrre ítélték, aki büntetésének letöltését megkezdte a dorfantani fogházban, tegnap kommunista propaganda vádjával állott a cluji hatodik hadtest hadbírósga előtt. Schön Ernő egyik régebbi ügyéből kifolyólag került most a dorfantani börtönből a cluji hadbírósg elé. A vádiratból kitűnik, hogy 1934 januárjában kommunista propagandát fejtett ki Oradeán, Sallontán és Margitán. Egy ízben már foglalkozott ezzel a perrel a helyi hadbírósg, ami kor in contumáciam 5 évi börtönrre ítélték Schön Ernőt. Tegnap újból tárgyalták a pert, amelynek tárgyalásán számos tanu hallgattak ki. A perbeszédék elhangzása után a hadbírósg két évi börtönrre, 5000 lejt büntetés fizetésére és 10 évi politikai jogvesztésre ítélte Schön Ernőt, a büntetést azonban beszámították a korábbi 9 évi és 10 havi büntetésébe.

REK

vastagabb...
20 leg...
redvezmény...
dó. Jelleg...
portobélyeg

zoba, kony...
adlás, elő...
szal, kert...
No. 28.

háromszo...
lakást, le...
házban, le...
en. Cime...

ke: eskedel...
betársulnék...
adóba.

eres azom...
magyar, né...
k kéretnek.

len román...
ik. „Pax”

s 4-én lesz...
ka. Főnye...
1 konyha...
szlet, stb...
ki rendelé...
„Agimex”

kereskedő...
gült venne...
románnyal...
tító iroda...
elet. Hiva...

nyeg 120X...
ni Decebal

A higienia csodája!

amely minden más gumit háttérbe szorított, az új, garantált és feltétlenül megbízható, selyemvékony, nem érezhető: PRIMEROS BRILLIANT EXTRA PRIMEROS MISSA.

HAR ZION HAR CARMEL

Egyedül hajójárat, mely palesztina lobogó alatt közlekedik Románia és Palesztina között. Rendszeres utas- és áruszállítás.

A legközelebbi hajóindulások Constantából Haifába:

Har Carmel	február 25	Har Cion	március 18
Har Cion	március 4	Har Carmel	március 25
Har Carmel	március 11	Har Cion	május 1

Jegyek kaphatók az

Uj Kelet utazási osztályánál

a

„Kedem” utazási iroda

transzilvániai és banati vezérképviseleténél.

Teherszállítási ügyekben a

Lazar Bercovici Constanta

vezértárgyviség szolgál felvilágosítással. Casuta Postala 65. Tel. 174. Táviratcim: Bercola

UJ KELET Legújabb hírek

Cáfolják a pápa újabb megbetegedésének hírét

Vatikánváros, február 25. (Rador.) A Stefani cáfolja azokat a híreket, amelyek szerint a pápa ismét megbetegedett volna. Ellenkezőleg, a szentatyja arra készül, hogy március 7-én áldását adja a Feher Rózsza kitüntetésre, amit az olasz királynénak adott. A pápa rendszeresen fogad.

Letartóztatták az anyát, aki maga helyett gyermekét ölte meg

Arad, február 25. Jelentette az Uj Kelet, hogy Tóth Béla aradi kávéházi ruhatáros felesége szénmérgezéssel akart végtetvni életének. A mérgezés következtében azonban gyermeke halt meg, míg ő életben maradt. Az asszony most került ki a kórházból, ahol sikerült megmenteni az életnek és miután emberölés esete áll fenn az ügyészség elrendelte ellene a harmincnapos vizsgálati fogságot.

Balaklava ???

A danzigi szenátus elnöke Varsóba érkezett

Varsó, február 25. (Rador.) Greiser, a danzigi szenátus elnöke, a lengyel fővárosba érkezett és holnap vadászaton vesz részt Bieloviceban.

Néhány lord a Németországhoz való közeledést követelte az angol felsőházban

London, február 25. A lordok házában tegnapi ülésén többen közeledést sürgettek Németország felé. Ezután többen Anglia elszigetelését és azt követelték, hogy Franciaország mondja fel a szövetségek közötti egyezményt. A felsőháznak lord Plymouth válaszolt, aki rámutatott arra, az aviatika ma lehetetlenné teszi Anglia izolálását, miért is Anglia köteles a locarnói és más paktumokból kifolyólag támogatni Franciaországot és Belgiumot, ha támogatná azokat. Uj locarnói paktum kötése a jelenlegi érvényben van és Anglia a körülményeknek megfelelően a világ más részeiben is közbe fog lépni, ha egyik államat megtámadja egy másik. Azonali segélynyújtási kötelezettség egy állam számára csak akkor állhat elő, ha létérdekei forognak kockán. Am! Spanyolországot illeti, Plymouth kijelentette, hogy a közvetítés kilátásai jelenleg minimálisak.

Párizsi jelentés szerint a kamara külügyi bizottságában Mistler elnök kijelentette, hogy Ausztria dilemmában van, hogy a Habsburg restauráció, vagy az Anschluss válassza. Jogi szempontból a restauráció belső kérdés, de politika szempontból külügyi kérdés, úgyhogy Ausztria utódállamainak joguk van foglalkozni a kérdéssel.

A fentiekkel kapcsolatban a Stefania jelenti, hogy olasz körök a Habsburg-restaurációs híreket nem tartják aktuálisaknak és veszélyeseknek a nemzetközi helyzetre.

München, február 25. (Rador.) A nemzeti szocialista párt fennállásának 17-ik évfordulóján Hitler beszédet intézett a régi gárda tagjaihoz. Rámutatott arra, hogy a hősiesség bizonyítékát szolgáltatták, amikor náci-hitet vallottak olyan időkben, amikor az egész világ ellenük volt. Ma Németország bizalommal tekint jövője elé Hitler beszédét azzal fejezte be, hogy ismétben, a népben és Németországban hisz.

Mihalache szerint a helyzetet csak a nemzeti parasztpárt kormányra kerülése tisztázhatja

A nemzeti parasztpárt várakozó álláspontra helyezkedik és folytatja a parasztgárdák szervezését

BUCURESTI, február 25. A nemzeti parasztpárt választmányának ülésén tartott beszámolója során, Mihalache kijelentette, hogy a belső helyzetet távolról sem tekinti tisztázottnak. Ez a tisztázás csak a nemzeti parasztpárt uralomra jövedele által lehetséges. A kormány által hozandó intézkedések elvartában, a nemzeti parasztpárt várakozó álláspontra helyezkedik, folytatva és siettetve a parasztgárdák szervezését.

Mihalache expozéját a választmány jövő szerdán fogja megvitatni, amikor az ülésen megjelenik dr. Lupu, Costachescu és talán Maniu is.

Egyes lapok azon híre, mely szerint Antonescu külügyminiszter február 24-én éjjelkor kihallgatáson fogadta volna Olaszország és Németország bucaresti követeit, nem felelnek meg a valóságnak.

Csendőrök sortüzet adtak a pécs-környéki bányák tüntető munkásaira

Két halottja és tíz sebesülte van a véres sortüzetnek

Budapest, február 25. (Rador.) A Pécs melletti bányák több mint 400 munkása tegnap délelőtt tüntetett a Magyar Folyamhajtási Társaság épülete előtt, majd Pécs felé vette útját, hogy ottan is tüntessen. Az országuton csendőrök vonultak ki a sztrájkolók elé, akik azonban nem voltak hajlandók visszavonulni, sőt követeket ragadtak, hogy a csendőrökre dobják. A csendőrök erre három lövést adtak a tömegre, majd mikor kövek repültek feléjük, újabb négy lövést adtak le.

Ujabb budapesti jelentés szerint a sztrájkoló bányászok és csendőrök összeütközésének, amely Pécs közelében játszódott le, két halálos áldozata van. Mindkettő bányász. Tovább 10 személy súlyosan megsebesült, köztük három asszony. A pécs-környéki bányászok körében feszült a hangulat. A Népszava című lap szerint ez annak tulajdontható, hogy a szénbányák egy nemzeti szocialista irányzatú osztrák konzorcium kezében vannak. Hogy enyhítsen a helyzeten a szocialdemokrata párt titkársága közölte, hogy a pécsi bánya támaszba bezárkózott 265 bányászt kizárják a pártból fegyelmetlenségük miatt.

Budapest, február 25. (Rador.) A pécsi bányák mélyén magát eltorlaszolt 265 bányász sorsa mind aggasztóbb, mert nincsen élelmszerük, sem világításuk. A hatóságok eddig nem tudtak érintkezésbe lépni velük.

ROYAL slágermozgó. Ma, pénteken premier! Egy új francia világsiker! CHARLES BOYER és LILIAN HARVEY egyetlen együttes slágere:

Én és a császárnő

Műsor előtt a legújabb Fox világhírű és Romániai aktualitások.

Vasárnap d. e. 11.20 órakor olcsó matinéelőadás: LUIS TRENKER világhírű szíjainak remek sportfilmje: A HEGYEK KIRÁLYA. Is kóliásoknak engedélyezve.

Oviedo teljes birtokbavételéért folyik a kormánycsapatok ádáz küzdelme

Március 11-én Londonban ül össze a szocialista internacionálé a spanyol kérdés megvitatására

A Havas gijoni jelentése szerint az Oviedónál folyó harcokból a kormány repülői is kivették részüket, míg a felkelők repülői nem próbáltak harcra bocsátkozni. A kormány tüzérének sikerült szétszórni egy menetszlopát az eibari fronton. Asturiában a kormányerők megerősítették az utóbbi napokban elfoglalt állásaikat. Az Oviedónál harcoló csapatok teljesen elfoglalták a Nalon-folyó balpartját. A Toros-tér és az America-térig terjedő utcák a kormány kezében vannak. Az ellenség veszteségei jelentékenyek. Colloto bugones körzetben egy fegyvergyár körül folyik a harcok. Éjjelkor a kormány tüzérének bombázni kezdte az ellenséges állásokat Villa Gevallárnál. A hadműveletek folynak.

A felkelők vezérkarának jelentése szerint a 8-ik divízió frontján az ellenség támadással próbálkozott Oteronal, Tvaspelandónál, San Tierzonánál, de mindenütt nagy veszteségekkel vonult vissza, nagymennyiségű hadianyag hátrahagyásával.

Párizs, február 25. A Petit Journal szerint csütörtökön és pénteken, tehát a benem avatkozásal, illetve önkéntesszállítási tilalom életbeléptetése előtt majdnem 10.000 olasz

önkéntes szállt partra Spanyolország különböző partjain. L'Oeuvre szerint továbbra is nagyszámu olasz véteti fel magát az idegen légióba, hogy a spanyol fronton harcolhasson.

Newyorki jelentés szerint Dailey főügyész kijelentette, hogy azon személyeket, akik a spanyol harcterek számára toboroznak önkénteseket, nem lehet semmilyen törvény alapján megbüntetni. Hasonló toborzások voltak Abessziniá számára is.

Dublín jelentés szerint 77 szavazattal 50 ellenében az ir parlament megszavazta a spanyol önkéntestoborzási tilalom bevezetéséről szóló törvényt.

London, február 25. A baloldali lapok jelentése szerint március 10-11 napjain Londonban értekezlet ül össze a szocialista internacionálé és a trade-union szövetség védnöksége alatt, hogy a spanyol kérdést megvitassa. Ez alkalommal monstre-demonstrációt is rendeznek a valenciai-kormány mellett.

Madrid, február 25. (Rador.) A főváros védelmi tanácsa jelenti, hogy a guadaramal fronton tüzérégi párbaj folyt ma. A többi többi arcvonalon csend volt.

Eredeti közlemény.

Kigyógyultam gyomorbajomból, megszűntek rettenetes gyomorgörccseim

valamint hányingerem és felfúvódásaim 2 üveg Gastro D. elhasználása után. 80 kilóval 52-re fogytam le, de az első kanál orvosság után mind jobban és jobban voltam, ma teljesen kigyógyultam érzem magam. Most 68 kiló vagyok és mindent eszem. Szívütem kőszönöm a Császár gyógyszerártnak. Teljes tisztelettel: Andrei Ianculescu, com. Lipea Bordescu, p. u. Peris.

A Gastro D. gyomor-, epe-, máj- és bélbetegségek esetében kitünő hatással van. Kapható az ország minden gyógyszerártnában és drogériájában, vagy postán megrendelhető 130 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerártnában, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

Egyre súlyosabb jellegű öltének az antiszemita zavargások a pécsi egyetemen

Budapest, február 25. Mint lapunk máshelyén közöljük, a pécsi egyetemen antiszemita zavargások törtek ki. Ujabb jelentés szerint a pécsi egyetemen mind súlyosabb jellegű öltének az antiszemita tüntetések. Három zsidó hallgatót megsebesítettek. A rendőrség 60 letartóztatást eszközölt.

Balaklava ???

A konzervatív párt interpellálni fog a kormányátszervezés ügyében

Bucuresti, február 25. A kamara mai ülésén Constantinescu-Bordeni a georghistapárt nevében nyilatkozik a kormány átszervezés keresztülvételéről és bírálva a kormányt, magyarázatokat kér. Ha nem kap választ, interpellálni fog — jelenti ki végül. Scridon a telefontársaság ügyében interpellál és bírálja a társaság vezetését. Napirenden több jelentéktelen törvényjavaslat megszavazása szerepelt.

A szenátusban Samoila szólal fel a munkaszünet-törvény alkalmazása ügyében. Nistor munkügyi miniszter igéri, hogy bevezeti a vizsgálatot Miclescu mérnök (konzervatívparti) a kormány átszervezése kérdésében interpellál, annak megállapításával, hogy az átszervezésről nem tájékoztatták hivatalosan a szenátust. Nistor kijelenti, hogy a miniszterelnök valamelyik nap válaszolni fog. Banescu elnök közli, hogy a miniszterelnök megküldte a szenátusnak az átszervezésre vonatkozó királyi kéziratok másolatait. Cuza választ sürget az alkohol-monopólium ügyében tett felszólalására. Ezután megszavazták a képzőművészetek támogatására vonatkozó javaslatot, majd megkezdték több pénzügyi jellegű javaslat vitáját.

Berlinben cáfolják, hogy a német-osztrák kapcsolatok válságba sodorhatnák a Berlin és Róma közti viszonyt

Berlin, február 25. (Rador.) Neurath bécsi utjával foglalkozva a Deutsche Diplomatich-Politische Korrespondenz azt írja, hogy a látogatás céljai megvalósultak. A német hivatalos organum hozzát teszi, hogy az anyagi tényezők kevésbé fontos szerepet játszanak az osztrák-német viszonyban, mint a lelki faktorok. Annak megszervezése, ami közös a két államban, egy rendszert tesz szükségessé. Cáfolja a lap, hogy a német-osztrák kapcsolatok jövőbeni alakulása válságba sodorhatná a Berlin és Róma közti viszonyt.